

Netebekken

Wateruitvoeringsprogramma

Bekkenbestuur 4 juni 2025

Samen werken aan water

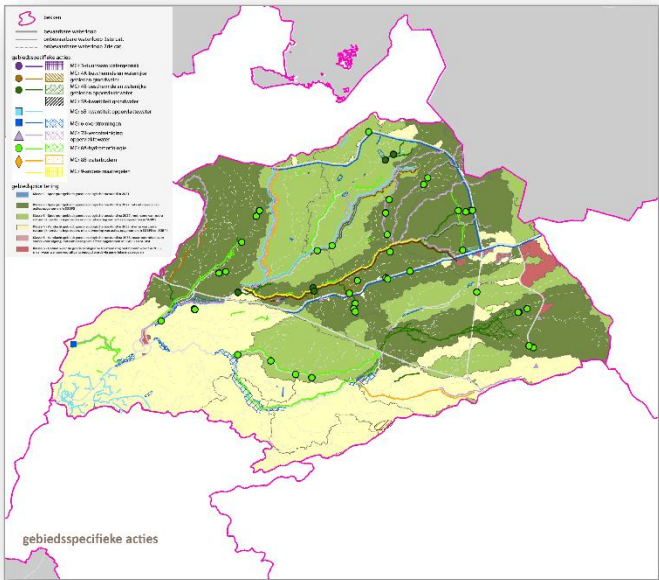
Integraal Waterbeleid
Netebekken

Met het **wateruitvoeringsprogramma** voor het **Netebekken** leggen de partners binnen het bekken de **prioritering incl. timing** vast voor de **uitvoering** van de **gebiedsspecifieke acties** die nodig zijn om in het bekken de waterkwaliteit en ecologie te verbeteren, de structuur van de waterlopen te herstellen, de overstromings- en droogteproblematiek aan te pakken en de waterbeleving te verhogen.

De uitvoering van het [actieprogramma van het bekkenspecifieke deel Netebekken van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027](#) vormt de basis van het uitvoeringsprogramma aangevuld met andere acties en projecten die bijdragen aan de te halen toestand.

Naast de gebiedsspecifieke acties is het belangrijk dat ook de [generieke acties \(Vlaams deel 2022-2027\)](#) uit de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 uitvoering krijgen. Zij leveren immers een belangrijke bijdrage aan het halen van de doelstellingen.

Figuur 1: [locatie gebiedsspecifieke acties opgenomen in het bekkenspecifieke deel Netebekken van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027](#)

Per gebied in het bekken hebben de partners samen de te halen **doelstellingen** uitgeschreven alsook het **engagement** dat ze aangaan om bij te dragen aan het halen van die doelstellingen. Bij de verschillende initiatieven (acties/projecten) is een stand van zaken en planning opgenomen. Indien van toepassing zijn ook de knelpunten/drempels weergegeven die de realisatie van de actie of het project bemoeilijken of in de weg staan.

Tot slot worden een aantal algemene pijnpunten aangekaart die de snelle uitvoering van de noodzakelijke acties verhinderen of vertragen.

Kleine Nete I, II en Wamp	3
De Aa.....	10
Molenbeek-Bollaak	16
Grote Nete I	18
Molse Nete.....	20
Wimp.....	22
Grote Laak.....	24
Middengebied Grote Nete	27
Getijdenetes.....	30
Algemene knelpunten en aanbevelingen.....	34

Kleine Nete I, II en Wamp

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Kleine Nete I, II en Wamp zijn een speerpuntgebied klasse 2. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2027. I.k.v. Natura 2000 gebieden zijn voor Kleine Nete I, Kleine Nete II, Wamp en hun (boven-)zijlopen [specifieke doelstellingen](#) voor waterkwaliteit, structuurkwaliteit, natuurlijke waterhuishouding, natuurlijke sedimentbalans en vrije vismigratie gesteld. Bovendien zijn er specifieke doelen in het kader van het Vlaams soortbeschermingsprogramma voor de grote modderkruiper, waarbij een aantal acties zich situeren in het focusgebied van Arendonk.

Voor Kleine Nete I en Wamp wordt aan de reductiedoelstellingen voor stikstof en fosfor van de sector huishoudens voldaan door uitvoering van opgedragen rioleringsprojecten. Er wordt over gewaakt dat de huidige over het algemeen goede waterkwaliteit niet verslechtert (door occasionele/diffuse verontreiniging, lozingen, overstorten,...). De focus is verschoven naar het realiseren van habitatverbetering voor planten en dieren in en naast de waterloop. De resterende vismigratieknelpunten op de zijwaterlopen en bovenlopen zijn weggewerkt.

Ook de structuurkwaliteit van Kleine Nete II is verbeterd dankzij uitvoering van de acties van het integraal rivierherstelproject (zie verder).

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is laag. De meeste overstromingen situeren zich in natuur- of landbouwgebied.

watertekort

Een vergelijking van de van nature overstroombare gebieden (NOG) met de fluviale en pluviale overstromingskaarten maakt duidelijk dat waterbergingscapaciteit in de bovenlopen van de Kleine Nete veel minder aangesproken wordt dan vroeger. Via de uitrol van de hemelwater- en droogteplannen zetten gemeenten in op buffering en infiltratie en is de natuurlijke sponswerking deels hersteld.

De verbetering van de structuur- en habitatkwaliteit in en rond de Zwarte, Desselse en Kleine Nete draagt naast de goede ecologische toestand in de waterloop ook bij aan de realisatie van minstens 150 ha natte natuur in habitatrichtlijngebied.

Dankzij de hermeandering van de Kleine Nete in de regio Herentals/Olen is de verdroging van het natuurgebied Olens Broek deels geremedieerd, en in het natuurreservaat van de Zegge is de verdroging een halt toegeeroepen.

Om langdurige droogteperiodes op te vangen is de beschikbaarheid en de gebruiksmogelijkheid (drinkwater, proceswater, water voor landbouw, ...) van het water in de ontginningsplassen te Dessel en Mol (Kempense merengebied) onderzocht. Indien haalbaar bevonden zal in tijden van overschot, water gebufferd worden dat in tijden van droogte vertraagd afgegeven wordt.

waterbeleving

De Kleine Nete tussen Retie en Grobbendonk is voorzien op kano- en kajakvaart. Op verschillende locaties zijn er instapplaatsen. Bij het recreatief medegebruik wordt er rekening gehouden met het beheer van de waterloop en de ecologische waarden, EU-doelstellingen voor de waterloop en het omliggende valleigebied. Zo is er bv. een vaarverbod bij te lage waterstanden (< 50 cm). Alle afspraken uit de conventant '[kano-en kajakvaart op de Kleine Nete](#)' worden gerespecteerd.

Het wandelnetwerk in de vallei van de Nete is verder versterkt, o.a. via de aanleg van voetgangersbruggen en andere initiatieven zoals de Kleine Netemomentjes (zie verder).

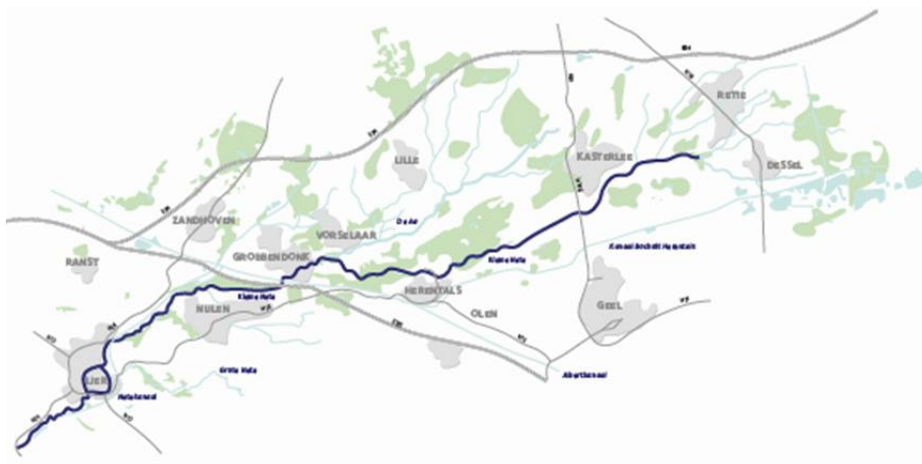
Meer info: bekkenspecifiek deel Netebekken

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het bekkensecretariaat zet het integraal project Kleine Nete I en Wamp, dat eind 2016 werd opgestart, verder. Het afstroomgebied Kleine Nete II valt onder de coördinatieopdracht van gouverneur Cathy Berx. Dit overleg loopt al sinds 2012 via de [Opvolgingscommissie Kleine Nete](#).

Dit zijn overlegplatformen om o.a. het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Kleine Nete en Wamp te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz.

Meer info: de gebiedsspecifieke website voor Kleine Nete I en Wamp is in 2024 gepubliceerd en kan geraadpleegd worden op <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/netebekken/gebiedsgerichte-werking/kleine-nete-en-wamp>

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

Focus op de Bovennetes

Het strategisch project '[Meer veerkracht in de vallei van de Kleine Nete](#)' is eind april 2024 afgelopen. Het Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete maakte als coördinator een [eindrapportage](#) op. Daarnaast werd er tevens een lijst van [beleidsaanbevelingen](#) opgemaakt, voortvloeiende uit dit Strategisch Project. Eén van de focusgebieden binnen dit project is 'de Bovennetes' waar o.a. gewerkt wordt rond het oeverzoneproject Zwarte en Desselse Nete en rond natuurherstel in de vallei van de Kleine Nete door het creëren van een natte natuurkern van 150 ha, handhaving van illegale weekendverblijven, en structuurherstel en hermeandering van trajecten van de Kleine Nete en Desselse Nete. VMM, ANB, provincie Antwerpen DIW, dep. Omgeving en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete blijven hier gecoördineerd samenwerken.

Voor het structuurherstel en de optimalisatie van habitat van de Desselse en Zwarte Nete in functie van de instandhoudingsdoelstellingen ([4B E 0341](#)) maakte de VLM in 2022-2023 in opdracht van de provincie Antwerpen DIW een landbouweffectenrapport (LER) op. DIW heeft in 2024 verder gewerkt aan een visie voor het gebied met een focus op een systeemgerichte aanpak. De kenmerken van de vallei en de invloeden van het omliggende landschap bepalen de verdere verfijning. Begin 2025 is er gestart met een kleinschalige (projectmatige) doorvertaling van de visie op terrein. Op een aantal locaties zijn de eerste gesprekken met de belendende eigenaars gestart aangaande vrijwillige realisaties (obv input uit het LER) en worden mogelijke aankopen opgevolgd. Onderzoek is lopende waarom in bepaalde trajecten het habitattype 3260 een sterke achteruitgang kent. Slecht scorende trajecten worden vergeleken met trajecten die in een betere staat van instandhouding zijn (de zogenaamde referentietrajecten). Er wordt onderzocht welke parameters danig verschillend zijn en hoe op deze parameters kan worden ingegrepen aan de hand van een proefproject. Daarnaast wordt de nultoestand vastgelegd (opmetingen, stroomsnelheidsmetingen, visbestandopnames,...) voor een aantal proefzonetrajecten.

Het departement Omgeving startte in 2022 met het handhavingstraject in ruimtelijk kwetsbaar gebied in de vallei van de Kleine Nete op grondgebied Retie/Kasterlee. In 13 dossiers verkochten de eigenaars ondertussen aan Natuurpunt of ANB. In 4 dossiers wordt de oorspronkelijk staat hersteld. De laatste fase van aanmaningen en verslag van vaststellingen is ingezet.

Na afronding van het handhavingstraject en na de opmaak van een ecohydrologische studie voor de bovenlopen Kleine Nete door ANB, kunnen de acties mbt structuurherstel en hermeandering van het traject van de Kleine Nete I tussen de monding van de Desselse Nete en de Terlobrug ([4B E 0342](#)), het traject van de Kleine Nete 2de cat tussen de

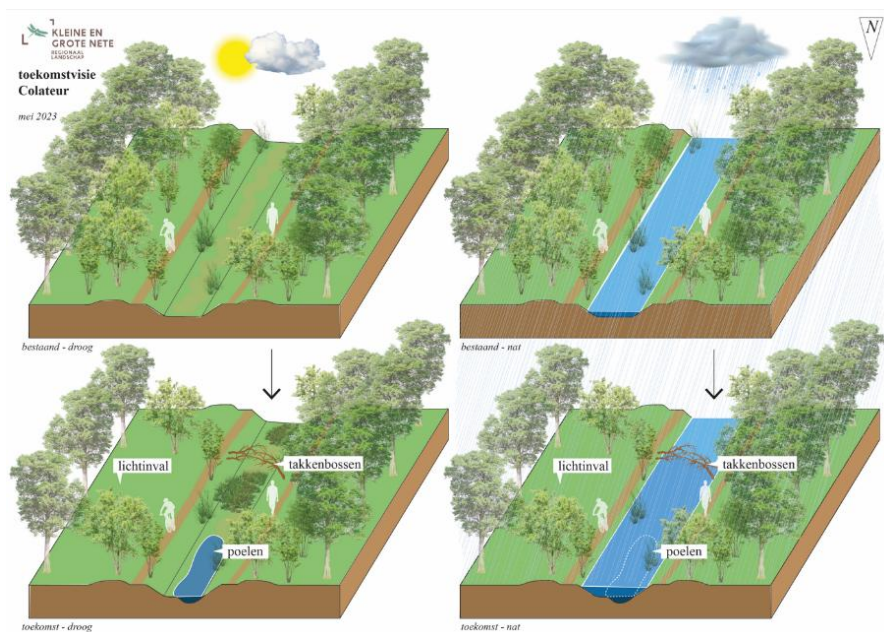
Boeretangsedreef en de monding van de Desselse Nete en het traject van de Desselse Nete vanaf de Geelsebaan tot aan de Kleine Nete ([8A E 0320](#)) verder uitgewerkt worden.

Eind 2024 startte de provincie Antwerpen, DIW met een ontwerp voor de hermeandering (voornamelijk t.h.v. historische meanders) van een traject van de Kleine Nete meer stroomopwaarts, op de grens tussen Mol en Dessel. De gronden waarop de hermeandering zal worden gerealiseerd zijn eigendom van Sibelco en vzw den Bunt. De werken zijn gepland voor 2027 en worden als één van de Levend Water projecten van 2023 gesubsidieerd. Met dit project zal het leefgebied van beekprik, rivierdonderpad en kleine modderkruiper verbeteren, kan er zich een habitatwaardige waterloop van het type 3260 ontwikkelen en zal het basispeil van de waterloop verhogen (onderdeel van [5A A 0015](#)).

De Colateur, dwars door het landschap en loodrecht op de natuurlijke stroming (actie [8A J 0004](#))

De Colateur is een kunstmatige waterloop waar van nature erg weinig stroming op zit, destijds aangelegd als doorvoer tussen het kanaal Dessel-Schoten en het kanaal Bocholt-Herentals maar sinds 2021 uitmondend in de Voorste Nete. Ze loopt van noord naar zuid doorheen het landschap. Heel wat natuurlijke waterlopen sifoneren onder de Colateur. Het regionaal Landschap Kleine en Grote Nete maakte i.o.v. de provincie Antwerpen DIW een integrale visie voor de Colateur op die eind 2023 door alle partners werd goedgekeurd. In 2024 werd er gestart met de uitrol van een aantal acties zoals de optimalisatie van het tappunt. In 2025 worden deze verder gezet. Zo zal er op het grondgebied van Dessel i.f.v. onnodige afvoer van grondwater en inzetten op natuurontwikkeling het water hier maximaal worden vastgehouden d.m.v. de aanleg van natuurlijke drempels. De uitvoer van deze maatregel wordt voorzien najaar 2025 en wordt mede gefinancierd door Water+Land+Schap 2.0 (Bodem~Water), een programma van de VLM waarmee wateroverlast en droogte in kader van Blue Deal wordt aangepakt.

Provincie Antwerpen DIW lost de resterende vismigratieknelpunten op de zijwaterlopen en bovenlopen van de Kleine Nete op

Dankzij de vispassages aan de stuwen van Grobbendonk, Herentals, Kasterlee en Retie kunnen vissen sinds 2012 vrij migreren op de Kleine Nete 1ste categorie. De focus ligt sindsdien op de zij- en bovenlopen.

Het laatste knelpunt op de Zwarte Nete (stuw net stroomafwaarts de Begonialaan te Retie) werd in het najaar van 2024 opgelost door stortstenen aan te brengen ([8A E 0319](#)).

De Rode Loop is een rechte waterloop met enkele kleinere stuwtes en heeft in de zomer regelmatig te kampen met watertekort. De twee resterende vismigratieknelpunten situeren zich in het natuurgebied Tikkebroeken. Het vooronderzoek om via kleinschalig beekherstel de opstuwte te vervangen, was reeds afgerond. Ondertussen is ook de bever actief in Tikkebroeken wat voor opstuwte zorgt. In 2024 voerde Provant DIW een visonderzoek uit. In 2026 zal de haalbaarheid van een verondieping van de Kluisloop en een aanpassing van het beekprofiel in het stroomafwaartse deel van de Rode Loop onderzocht worden ([8A E 0321](#)).

Klimaatplassen

(actie [5B C 0024](#))

KlimaatPlas Donk

In het voorjaar van 2024 werd een kantenstuw geïnstalleerd op de overloop van groeve Donk. Dankzij deze kantenstuw kan er tot 190.000 m³ water gebufferd worden in de zandgroeve tijdens natte periodes, voor gebruik in drogere tijden. Daarnaast is het

Voor de sanering van de twee vismigratieknelpunten op de Wamp is een startnota opgemaakt. De verdere uitwerking, initieel gepland voor 2025 werd on hold gezet tot er meer zicht is op de maatregelen in het opwaartse gebied Wampe Bemden ([8A E 0322](#)).

Proactieve aanpak restlozingen

Begin 2024 is het startschot gegeven voor de actie [7B B 0018](#). Samen met de betrokken gemeenten, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, VMM, provincie Antwerpen DIW, Hooibeekehoeve, Boeren natuur en Boerenbond werkte het bekkensecretariaat de actie verder uit tot een volwaardige projectaanvraag voor Leader Kempen Oost. Indien het project wordt gehonoreerd (hierover uitsluitend eind 2025), wordt er gewerkt aan (1) het vergroten van kennis en bewustzijn bij landbouwers rond erfsappen, infiltratie en hergebruik van water, (2) verbinding met het beleid, (3) maatschappelijke erkenning voor landbouwers en (4) kennisopbouw over erfsappen en waterbeheer binnen het landbouwonderwijs.

Overstorten worden aangepakt met vereende kracht

Het afstroomgebied van Kleine Nete I is geselecteerd als één van de prioritaire gebieden waarvoor de rioolbeheerders, cfr. het Ministerieel Besluit van 22/10/2024, binnen de 2 jaar de impact van overstorten op de ontvangende waterloop in kaart moeten brengen en een maatregelenplan moeten opmaken. Het startoverleg vond plaats in maart 2025.

Voor Kleine Nete II heeft de overstort t.h.v. de Zaardenstraat in Kasterlee al meermaals een sterk negatieve invloed gehad op het visbestand van de Kleine Nete. In augustus 2020 werd bijvoorbeeld massale vissterfte vastgesteld tot aan de stuw in Herentals. Visbestandsopnames in september 2020 ter hoogte van de watermolen van Kasterlee en halverwege tussen watermolen en monding Breyloop, beide locaties niet ver opwaarts de OS Zaardenstraat, wijzen op een aanzienlijk achteruitgang. Het is dan ook belangrijk dat deze overstort zo snel mogelijk wordt gesaneerd. Hiervoor werd al overlegd met Aquafin maar het project komt niet naar voor in het recent ingediende investeringsplan 2026. Het bekkensbestuur vraagt aan Aquafin dit zo snel mogelijk op te nemen.

dagelijkse overloopdebet van gemiddeld 10.000 m³ beschikbaar als alternatieve waterbron, mits het niet nodig is voor de voeding van de Witte Nete.

Tijdens de zomer en het najaar van 2024 werden plaspeil-experimenten uitgevoerd om de impact van een stijging van het plaspeil op de regionale grondwatertafel te onderzoeken. Met de installatie van een realtime-monitoringsnetwerk kan sindsdien de impact op zowel het grondwaterpeil als het waterpeil van de Witte Nete nauwgezet worden opgevolgd.

In het najaar van 2024 (en voorjaar 2025) werd ook de haalbaarheid van een irrigatienetwerk uitgevoerd. Er werd een kostenraming gemaakt voor de aanleg, landbouwers geïnterviewd naar hun interesse voor groeewater als substituuut voor grondwater, en subsidiemechanismen opgesteld. Tegen de zomer van 2025 zouden concrete vervolgstappen doorgesproken moeten worden met relevante partners.

Waterzuivering op de plas van Rauw

In 2024 voerde Pidpa experimenten uit om te onderzoeken of het water uit de Plas van Rauw opgezuiverd kan worden tot drinkwaterkwaliteit. Hiervoor zijn een jaar lang pilootproeven uitgevoerd waarbij verschillende zuiveringstechnieken werden uitgetest. Daarbij werd ook een hydrologische balans opgesteld om de in- en uitstroom van water in kaart te brengen. De waterbalans biedt inzicht in de beschikbare debieten en hun variaties doorheen het jaar. Op basis van de verzamelde gegevens wordt momenteel geanalyseerd welke zuiveringsstappen nodig zijn en welke kwaliteit van drinkwater haalbaar is. Voor 2025 plant Pidpa om de totale kostprijs van de vereiste infrastructuur (transport, productie en distributie) te berekenen en de financiële haalbaarheid van het project te evalueren. Ook de haalbaarheid voor het bufferen van water in de plassen Rauw Noord en Rauw Zuid worden door middel van een grondwatermodellering en ecohydrologische analyse verder onderzocht in 2025.

MAR Postel

In de omgeving van Postel wordt onderzocht of 'Managed Aquifer Recharge' (MAR) een efficiënte oplossing is voor het droogteprobleem in de regio. Tijdens natte periodes kan water uit het Postels Vaartje afgeleid worden om vervolgens in de ondergrond te laten infiltreren. Zo kan het water langer vastgehouden worden in de ondergrond.

De verhoogde grondwatervoeding zou bijdragen tot het herstel van het grondwatersysteem in de regio. Ook het seizoensgebonden bufferen van het water is een optie.

In Postel werd in 2024 een monitoringsnetwerk geïnstalleerd om het grondwatersysteem gedetailleerd in kaart te brengen. Daarnaast werden rietveldjes aangelegd voor de zuivering van kanaalwater uit het Postels Vaartje, met het doel dit gezuiverde water te

kunnen inzetten in het subirrigatiesysteem (dit om verontreiniging van het grondwater te voorkomen). Tegelijkertijd werd een vergunningsaanvraag ingediend om deze activiteiten verder uit te bouwen.

➡ **Maatregelen in de Wamp starten aan de bron**

In het brongebied van de Wamp zijn de provincie Antwerpen DIW en de gemeente Arendonk initiatiefnemer voor beekherstel van de bovenloop van de Wamp, in functie van de uitbreiding van beekhabitat en van het leefgebied van grote en kleine modderkruiper ([4B E 0343](#)). De gemeente Arendonk zal via subsidie van "groenblauwe dooradering" voor het deelproject Wampe Bemden, het woonuitbreidingsgebied tussen de klavervelden, Kooiman en Bellekens omvormen naar open ruimtegebied (gRUP Wampe Bemden), indien nodig gronden aankopen en het gebied zodanig inrichten dat de [groenblauwe structuur van de waterloop](#) Wamp versterkt wordt en er meer ruimte wordt gecreëerd voor infiltratie en buffering van regenwater.

Het [gRUP Wampe Bemden](#) werd op 10 maart 2025 voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad. Het openbaar onderzoek liep in de lente van 2025.

Voor het afgraven van het historische huishoudelijk stort t.h.v. de Lokkerse Dammen te Arendonk ([4B D 0229](#)) werd een bodemsaneringsdeskundige aangesteld om een bodemsaneringsproject en een technisch bestek op te maken. De startvergadering vond plaats in februari 2024. Het project kent enige vertraging omdat de resultaten van de bijkomende bodemstalen nog geanalyseerd worden.

De ecohydrologische studie Goorken - Rode Del en Hooyput was voorzien voor 2023 maar is nog niet definitief afgerond. Via een bijakte werd het studiebureau opdracht gegeven tot bijkomend onderzoek.

➡ **WATERLANDSCHAP: BOPOTA, BODEM~WATER**

Het water-land-schapsproject **BOPOTA** zet in Arendonk en Oud-Turnhout in op maatregelen rond droogte en wateroverlast. Denk aan acties om de infiltratie te verhogen, de voedselproductie te garanderen en bodem- en waterkwaliteit te verhogen. Het project startte in 2023 en loopt tot eind 2025. Samen met het WLS-project **Bodem~Water** wordt een regio-analyse uitgevoerd van het watersysteem voor het bekken van de Kleine Nete met als invalshoek de waterbatterij te versterken. Er startte een traject landbouwbegeleiding voor boeren langs de Wamp om draagvlak te zoeken voor watermaatregelen. Samen met Pidpa, WLS 1.0.-project **{beek.boer.bodem}** is een vergoeding geïntroduceerd om geen pesticiden te gebruiken in het waterwingebied te Corsendonk. Verder zijn er projecten in uitvoering rond het plaatsen van stuwen en houtkanten op verschillende locaties in het BOPOTA-gebied.

➡ Integraal rivierherstel Kleine Nete: de waterloop ondergaat tussen Kasterlee en Grobbendonk een ware gedaanteverandering

Door de aankoop van een oude hoeve en bijhorende gronden langs de Kleine Nete tussen de N19 en de N19g door VLM, is er een opportuniteit om 2 oude meanders op rechteroever aan te sluiten. VMM heeft hiervoor een ontwerp-opdracht aanbesteed. Het bekkenbestuur stelt voor om dit project als nieuwe actie toe te voegen aan het stroomgebiedbeheerplan. De uitvoering van de werken kan starten van zodra de pacht is afgelopen in 2028. In de tussentijd zal de hoeve al afgebroken worden.

Naar aanleiding van het initiatief Kleine Nete momentjes (zie verder) bood de eigenaar van camping Houtum in Kasterlee aan om grond ter beschikking te stellen om de Kleine Nete te hermeanderen ter hoogte van de camping. Voor VMM is dit een uitgelezen kans om de structuurkwaliteit te verbeteren, en voor de campinguitbater levert dit een duidelijke toeristisch-recreatieve en landschappelijke meerwaarde. In het kader van het dienstenbestek Nete werd hiervoor eerder al een voorstudie gemaakt. In 2025 zal VMM een ontwerper aanstellen. Het bekkenbestuur stelt voor om dit project als nieuwe actie toe te voegen aan het stroomgebiedbeheerplan. De uitvoering van de werken zal ten vroegste starten in 2026.

De dijkverplaatsing t.h.v. landbouwgebied de Zegge is in 2024 volledig afgerond ([8A E 0384](#)).

Voor de heraansluiting van een afgesloten meander ter hoogte van camping Korte Heide, en een iets stroomafwaarts gelegen oude meander op rechteroever ([8A E 0381](#)), is de ontwerpstudie opgestart. Tegen eind 2025 zou het ontwerp klaar moeten zijn, waarna de omgevingsvergunningsaanvraag rond de jaarwisseling kan gebeuren. Uitvoering is gepland in 2026.

Structuurherstel van de Kleine Nete in recreatiegebied via de inrichting van een ecologische waterbergingszone ter hoogte van Bobbejaanland ([8A E 0380](#)) wordt verder voorbereid. Gezien de interactie met o.a. parkeercapaciteiten en bijhorende mobiliteitsaspecten wordt in de schoot van het Entiteitsoverschrijdend projectteam (EOP) Zegge de opmaak van een masterplan voorzien met PAS middelen vanaf 2026.

➡ Hydrologisch herstel voor natuureservaat De Zegge en het Olens Broek en een ruimtelijke transitie in het landbouwgebied

Het natuurgebied De Zegge-Mosselgoren heeft sterk te lijden onder verdroging omdat het rondom gelegen landbouwgebied door inklinking van de veengrond lager ligt en bijkomend ontwaterd wordt m.b.v. pompen. Hierdoor zijn de instandhoudingsdoelstellingen niet haalbaar met maatregelen in het natuurgebied zelf. Om de verdroging te kunnen remediëren en zo invulling te kunnen geven aan de Europese natuurdoelen voor dit gebied is een ecohydrologische studie opgemaakt in opdracht van ANB. Deze is afgerond in 2024 ([4A B 0023](#)).

In de zomer van 2024 werd een Entiteitsoverschrijdend Projectteam Kleine Nete opgericht voor de realisatie van het hydrologisch herstel van de vallei van de Kleine Nete ter hoogte van De Zegge in uitvoering van het actieplan verdroging De Zegge uit 2020 en de PAS-stikstofsaneringsacties i.f.v. natuurherstel (hydrologisch herstel op landschapsniveau via geïntegreerde totaalprojecten). Daarna is de Taks Force Hydrologisch Herstel De Zegge gevormd. Deze Task Force bestaat uit het EOP van het beleidsdomein Omgeving, de Dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen en de diensten van gouverneur Berx.

De werkzaamheden van de Task Force bestaan uit:

- het opstarten van de opmaak van het landbouweffectenrapport en het organiseren van een informatievergadering met de betrokken landbouwers op 13 november 2024.
- het uitwerken van een communicatiestrategie en het opzetten van projectwebsite (<https://dezegge.dekleinenete.be/>) met duiding van de verdrogingsproblematiek en een antwoord op vaak gestelde vragen.
- het evalueren en doorvertalen van de aanbevelingen vanuit de ecohydrologische studie naar mogelijke acties op korte en middellange termijn en vaststellen van de kennishiaten i.f.v. het nodige bijkomend onderzoek.
- de opmaak van een bestek voor een raamcontract en samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken entiteiten voor het uitwerken van concrete inrichtingsplannen, bijkomende modelleringen, het uitwerken van ontwerpen en omgevingsvergunningsaanvragen.
- het opstarten van de opmaak van de inrichtingsnota.
- het opstarten van de opmaak van het peilbesluit.
- het opvolgen van de voortgangsrapportages i.f.v. het handhavingstraject tegen de pompgemalen van het droogleggingsproject De Zegge.
- het opvolgen van de initiatieven inzake het bewarend grondbeleid.
- het voorbereiden en organiseren van de bijeenkomsten van de begeleidingsgroep.
- het oprichten van een werkgroep Waterkwaliteit met lokale besturen en rioolbeheerders i.f.v. het opvolgen van de waterkwaliteit, de knelpuntanalyse en het wegwerken van overstorten en voorstellen van rioleringsprojecten op

grondgebied van de stad Geel en de gemeenten Kasterlee en Olen.

- Het engageren van kennisinstellingen en organisaties voor het opstarten van een innovatietraject landbouwtransitie en het voorbereiden van een aanvraag strategisch project i.s.m. de gebiedscoalitie Kleine Nete. In dat kader vond op 31 maart 2025 een debatavond plaats op de KU Leuven campus Geel met sprekers en panelgesprek vanuit stad Geel, KU Leuven, HO Gent, Thomas More, Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, KMDA, Boerenbond en Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete.
- het uitwerken van een raming van de financieringsnoden voor het ecohydrologisch herstelproject – inclusief de waterkwaliteit - op korte en middellange termijn in functie van een beslissing over de herverdeling vanuit het provisioneel krediet voor de PAS-stikstofsanering.

Daarnaast heeft VMM eind 2024 een opdracht aanbesteed om van start te gaan met de opmaak van een peilbesluit voor de Zegge. Het peilbeheer in het gebied zal onder de loep genomen worden en er zal op een participatieve manier gewerkt worden aan consensus rond het te voeren peilbeheer. Bovendien werpt het peilbesluit een blik op de toekomst: er zal grondig bekeken worden welke knelpunten er op dit moment aanwezig zijn in het gebied, zodat een actieplan kan opgesteld worden om deze knelpunten te remediëren.

↪ **Feestelijke opening Kleine Netemomentjes**

Begin 2023 werd de aftrap gegeven van het project 'Kleine Netemomentjes'. Ruim 30 Kleine Netemomentjes tussen Dessel en Lier maken de vallei van de Kleine Nete extra belevingsvol. Het resultaat van een ambitieuze samenwerking tussen provincie, lokale besturen, ondernemers en terreinbeheerders, met financiële steun van Toerisme Vlaanderen. De nieuwe Kleine Netemomentjes laten bezoekers verpozen aan het water, genieten van straffe panorama's, luisteren naar lokale verhalen en de vallei actief verkennen. Fijne extra's tijdens een uitje in de vallei van de Kleine Nete of korte vakantie in de Kempen.

Iets meer dan twee jaar later, op 27 april 2025 werden de [Kleine Netemomentjes feestelijk geopend](#) met tal van activiteiten op tal van locaties in verscheidene gemeenten.

De Aa

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Aa is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft na 2027 enkel nog natuurlijk herstel nodig om de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. Sommige waterlooptrajecten van de Aa en van de Bosbeek hebben i.k.v. Natura 2000 gebieden [specifieke doelstellingen](#) voor waterkwaliteit, structuurkwaliteit, natuurlijke waterhuishouding, natuurlijke sedimentbalans en vrije vismigratie.

Tegen 2027 zijn alle opgedragen rioleringsprojecten uitgevoerd, is het oeverzoneproject langs de Aa gerealiseerd en is de structuurkwaliteit verbeterd.

wateroverlast

De meeste overstromingen gebeuren in het landbouw- en natuurgebied. De bedreigde gebouwen liggen vooral in het opwaartse gedeelte in Turnhout en Oud-Turnhout. Afstroomzone Aa I kent hierdoor een hoog overstromingsrisico (getroffen inwoners). In de toekomst wordt verwacht dat de overstromingscontouren verder uitdeinen maar moet er vooral rekening gehouden worden met een toenemende frequentie van overstromingen door klimaatverandering. In het verstedelijkt gebied worden piekdebieten afgevlakt door het hemelwater extra te bufferen en te infiltreren en valleigebieden te vrijwaren van bebouwing. Cfr. het charter van de Aa (zie verder) is tegen 2040 het landgebruik in landbouwgebied maximaal afgestemd op de fysische kenmerken van de waterlopen en hun vallei.

watertekort

Naast heviger onweders, is de uitdaging van de klimaatverandering ook om langere droogteperiodes te remediëren. Dit komt bovenop het feit dat de Aa, maar ook andere waterlopen, in het verleden werd ingericht om zo snel mogelijk water af te voeren. Tegen 2027 zijn de eerste stappen gezet om dankzij actief peilbeheer, omvorming van bestaande drainagesystemen naar peilgestuurde drainage, een natuurlijker traject van de Aa via oeverzones, blauwgroene stepstones o.a. t.h.v. veengebieden, de Aa klimaatrobuuster te maken en kunstmatige ontwatering van de overstromingsgevoelige en natte delen van de vallei weg te werken. Via de uitrol van de hemelwater- en droogteplannen zetten gemeenten in op buffering en infiltratie en op structuurherstel van waterlopen.

waterbeleving

Het toeristisch beleid zorgt ervoor dat bezoekers, bewoners én ondernemers meerwaarde ervaren. Er is ruimte voor laagdynamische recreatie langs en dwars over de valleien. De recreatieve en toeristische infrastructuur versterkt de landschapskwaliteit en past bij de ecologische doelstellingen. Het toeristisch plan ondersteunt de korte keten landbouw.

Meer info: bekkenspecifiek deel Netebekken

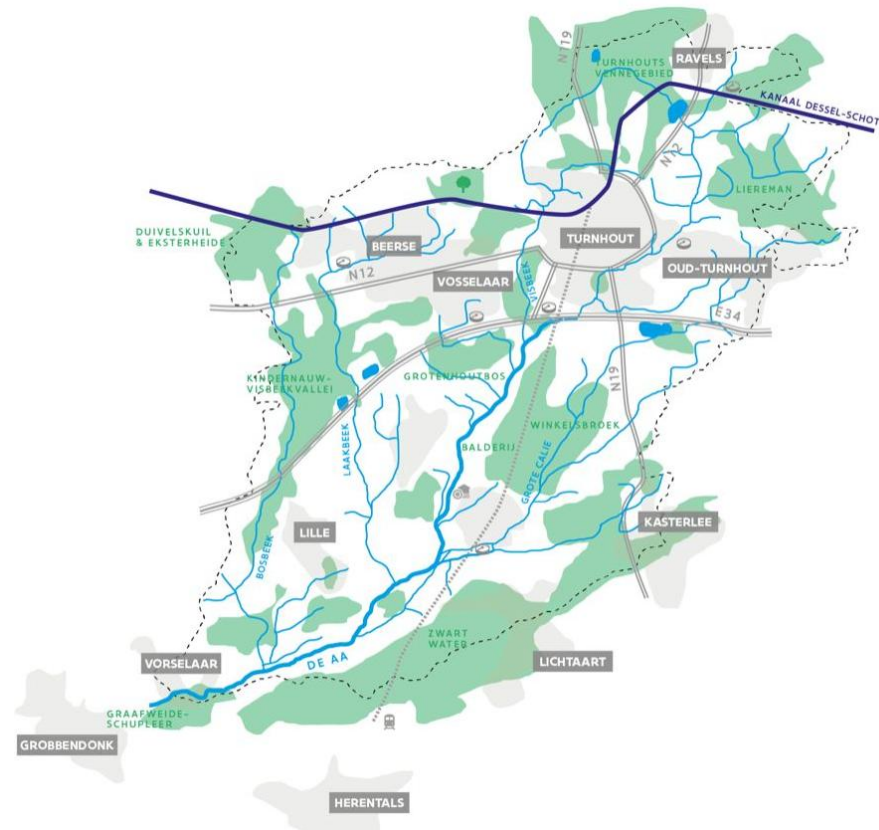
SAMEN WERKEN WE AAN WATER

In 2017 werd het Integraal Project Aa opgestart. Dit integraal project is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van Aa I & Aa II te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz.

Specifiek voor de waterlopen Aa I en Aa II bemoeilijkten de sterk verschillende visies en belangen in combinatie met een historisch opgebouwd wantrouwen tussen stakeholders de verdere vooruitgang op het terrein. Sinds september 2021 werd daarom extra ingezet op gebiedsgerichte werking voor deze waterlopen. Dit resulteerde in het [charter Toekomstvisie van de Aa](#) dat op 21 november 2022 door 18 partners werd ondertekend. Hiermee is het engagement gegeven om gezamenlijk een duurzaam watersysteem en klimaatbestendige inrichting van de vallei van de Aa te realiseren tegen 2040.

In 2019 startte de VMM met de werkgroep Beheer Aa. Binnen deze werkgroep, die jaarlijks samenkomt, wordt zeer concreet het beheer van de Aa besproken met lokale landbouwers en de sector natuur.

➡ **Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)**

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

🔄 Van charter naar strategisch project

Het strategisch project “de Aa, een stroom van kwaliteit in stad en buitengebied”, ingediend door Kordia, werd goedgekeurd en kan in mei 2025 van start gaan. Kordia is een samenwerkingsverband tussen Turnhout, Oud-Turnhout, Beerse, Lille, Kasterlee en Vosselaar. Met het charter van de Aa als vertrekpunt bundelen deze gemeenten en bovenlokale partners de krachten om acties uit het charter, het stroomgebiedbeheerplan en de hemelwater- en droogteplannen gecoördineerd uit te voeren.

Sommige acties worden uitgevoerd met subsidies van de projectoproep ‘Levend Water’:

- de actie ‘Grotenhoutbos wordt infiltratiebos’ omvat het herstellen van de natuurlijke waterbalans en de natuurlijke infiltratie in het Grotenhoutbos op de grens van Lille en Vosselaar door het verminderen van de drainage, het openleggen (inclusief oeverherstel) en verondiepen van de Bosloop (Levend waterproject 2024). Het bekkenbestuur stelt voor om deze actie mee op te nemen in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.
- via een herprofilering en openlegging van de Rietloop te Vosselaar wordt extra buffercapaciteit voorzien en zal de belevingswaarde in het centrum vergroten (Levend waterproject 2023). Deze actie werd vorig jaar reeds toegevoegd aan het actieprogramma (5B_B_0042).

🔄 In Turnhout wordt volop ingezet op afkoppeling, buffering, infiltratie, ruimte voor water en de verbetering van de waterkwaliteit

Afkoppeling, buffering en infiltratie

Aquafin nv heeft tussen 2014 en 2022 in Turnhout drie grote RWA-assen aangelegd (RWA-as Koningin Astridlaan, Westelijke RWA-as, Oostelijke RWA-as), 2 zijn er nog gepland (Centrale RWA-as en RWA-as Turnhout Zuid). Deze RWA-assen zorgen ervoor dat gescheiden stelsels aangelegd kunnen worden en het **hemelwater** effectief wordt **afgekoppeld** van het gemengde stelsel zodat de **overstortfrequentie** naar de Aa **vermindert**.

Het afgekoppeld hemelwater van de centrale en de oostelijke RWA-assen zal eerst opgevangen worden in bufferbekkens, respectievelijk in het stadspark en aan Broekzijde, vooraleer het naar de Aa stroomt. De bouwaanvraag voor de hemelwaterbuffering in Broekzijde werd in 2024 ingediend maar werd omwille van de mogelijk drainerende impact op grondwater ongunstig beoordeeld. Samen met de provincie Antwerpen DIW

wordt naar een vergunbare oplossing gezocht zodat een nieuwe bouwaanvraag ingediend kan worden in 2025 ([6 F 0325](#)). De realisatie van de hemelwaterbuffering in Stadspark is gepland voor 2026. De omgevingsvergunning wordt in 2025 aangevraagd ([6 F 0324](#)).

Ook de capaciteitsuitbreiding van de RWZI-Turnhout is in voorbereiding bij Aquafin. Het project is opgenomen op het (laatste) Optimalisatieprogramma 2023 en zal samen met de afkoppeling- en bufferprojecten een grote positieve impact hebben op de overstortwerking. De uitvoering van de werken is nog steeds voorzien vanaf 2027. Ondertussen doet zich de opportuniteit voor om een terrein naast de RWZI aan te kopen zodat nog extra buffering kan uitgebouwd worden. Aquafin voert de onderhandelingen.

De stad Turnhout is gestart met een Masterplan Bedrijvenzone Turnhout. Dit plan moet een economisch leefbare toekomst voor de industriezones Veedijk 1, 2 en 3 uittekenen. Een van de belangrijke principes hierbij is ruimte voor water. Er wordt gezocht naar buffer- en infiltratiemogelijkheden die zowel het watersysteem als de individuele bedrijven ten goede komen en de stroomafwaartse gebieden ontlasten. In een deel van het industriegebied ligt reeds een gescheiden rioleringsstelsel. Het hemelwater wordt echter ongebufferd afgevoerd naar de Aa ([6 F 0327](#)). In kader van het dienstenbestek Nete liet VMM mogelijke locaties onderzoeken om in natte periodes water te bufferen en dit in droge periodes aan te bieden aan landbouwers en/of industrie. De voorstudie wordt mee opgenomen in de verdere analyse van het masterplan.

Ruimte voor water

In de Parkwijk overstroomt de Aa regelmatig. De stad Turnhout en sociale huisvestingsmaatschappij Woonboog zetten in op meer ruimte voor de Aa door het afbreken van meer woningen in het zuiden van de wijk en het verplaatsen van weginfrastructuur en moestuintjes. Regenwaterriolering wordt niet meer voorzien om volledige infiltratie in de bodem te realiseren. Streefdoel voor het vergroten van het overstromingsgebied ter hoogte van de Parkwijk is midden 2027. In 2025 wordt het ontwerp verder uitgewerkt zodat vanaf 2026 de vergunning aangevraagd kan worden in afstemming met de stad Turnhout en de sociale huisvestingsmaatschappij.

🔄 VMM werkt via een verbetering van de structuurkwaliteit van de Aa aan een klimaatrobuuste waterloop

De structuurkwaliteit van de Aa is algemeen matig. In het charter 'toekomstvisie van de Aa' werd het engagement aangegaan om actie [8A D 0116](#) (oeverzoneproject langs de Aa), mee vorm te geven. Dit oeverzoneproject staat in functie van een vermindering van de oeverafkalving, een verhoging van de nutriënten- en pesticidebuffering, ecologische structuurverbetering en verhoging van het zelfzuiverend vermogen van de waterloop. In 2024 werd een ontwerp oeverzone Aa opgemaakt a.d.h.v. de [oeverzoneverkenner](#) en

volgens het ruimtelijk afwegingskader oeverzones dat in de schoot van de CIW werd uitgewerkt. Een van de voorgestelde oeverzonetypes is een natte gelede oeverzone, een rivierprofiel dat meer water kan bergen/afvoeren maar ook een hoger zomerbed realiseert. Het ontwerp wordt binnen het Landinrichtingproject (LIP) voor het waterlandschapsproject {Beek.Boer.Bodem} verder uitgewerkt. Momenteel is hiervoor een werkgroep met VMM, VLM en Provincie Antwerpen lopende.

Voor Bleuken, ter hoogte van het industrieterrein Veedijk, liet de VMM binnen het dienstenbestek Nete een voorontwerp voor structuurherstel van een traject van de Aa opmaken. Bedoeling is om meer ruimte te geven aan de waterloop, het contact tussen waterloop en vallei te verbeteren, verdroging in de zomer tegen te gaan en de natuurlijke overstromingsvlaktes te versterken wat helpt bij de opvang en buffering van water bij piekdebieten. Enkele percelen zijn in eigendom van ANB. VMM engageert zich om het voorontwerp verder uit te werken tot een ontwerp dat gefaseerd in uitvoering kan gaan (nieuwe actie).

In september 2023 startte VMM met de heraansluiting van de nog in het landschap aanwezige meanders van de Aa binnen het SBZ gebied en binnen de perimeter van de ingestelde natuurinrichting 'Graafweide-Schupleer'. De werken werden afgerond in 2024. De feestelijke opening vond plaats op 24 maart 2025 ([4B E 0346](#)).

Foto's: hermeandering Aa en feestelijke opening 24/3/2025 (©VMM)

➡ Waterkwaliteit van de Aa onder de loep

Een goede waterkwaliteit is een belangrijke voorwaarde voor de ecologische doelstellingen van het NIP Graafweide-Schupleer. De kwaliteit van het oppervlaktewater en de waterbodem van de Schupleerloop is niet goed. Oorzaak is de overstort in het stroomopwaarts traject van de waterloop. Aan de Dijkbaan te Vorselaar stortte bij overbelasting van het rioleringsstelsel huishoudelijk afvalwater in de Aa. De sanering van de overstorten op de Schupleerloop en de Aa Dijkbaan is uitgevoerd in afstemming met het hermeanderingsproject en zal tegen eind 2025 volledig afgerond zijn. De sanering van het overstort Vogelzang te Herentals is geïntegreerd in het project "RWA Herentals Station" waarvoor eind 2025/begin 2026 een omgevingsvergunning zal aangevraagd worden. Start van de uitvoering is voorzien voor het najaar van 2027 ([7B J 0063](#)).

➡ De Liereman

Om de vernatting van het Landschap De Liereman te kunnen realiseren, moet het nutriëntenrijk water van het hoger gelegen gebied omgeleid worden. Dit zal gebeuren via een omleidingsgracht die zal uitmonden in de Rode Loop. Van half april tot half mei 2024 liep hiervoor het openbaar onderzoek van het projectuitvoeringsplan (PUP1)

hydrologische isolatie. De werken worden gepland in 2026. De omleidingsgracht zal water uit het afwateringsgebied van de Aa – speerpuntgebied klasse 3 – verplaatsen naar de Rode Loop - speerpuntgebied klasse 2. Dit water is afkomstig van landbouwgebied, natuurgebied maar omvat ook huishoudelijk afvalwater van enkele woningen en mogelijks bedrijfsafvalwater van landbouwbedrijven, gelegen aan de Lage Mierdseweg. De Lage Mierdseweg is in het zoneringsplan opgenomen om collectief te saneren. Om de waterkwaliteit van de Rode Loop te bewaken en te verbeteren, dient het rioleringsproject versneld uitgevoerd te worden. VMM, VLM, ANB, de gemeente Oud-Turnhout en Pidpa zijn hiervoor in 2025 overleg gestart.

In de periode april – mei 2024 liep het openbaar onderzoek i.k.v. de omgevingsvergunningsaanvraag voor het venherstel van Rode Goor ([4B B 0290](#)). Afstemming met het [proces in het Turnhouts Vennengebied](#) blijft verzekerd.

Ook in afstemming met de natuurinrichting Liereman engageert Provincie Antwerpen DIW zich om stroomopwaarts Turnhout en Oud-Turnhout een overstromingsgebied aan te leggen zodat piekdebieten afgevlakt worden. De vergunningsaanvraag werd in mei 2025 ingediend, alsook wordt er een publieke infomarkt georganiseerd. Uitvoering van de werken kan dan voor eind 2027 afgerond worden. Het project wordt via de projectoproep 'Levend water' gesubsidieerd ([6 F 0326](#)).

Turnhouts Vennengebied

In het kader van de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) zal voor het maatwerkgebied Turnhouts Vennengebied een 'ontwikkelingsplan' worden. Het ontwikkelingsplan bevat maatregelen voor landbouw, natuur en water. Hydrologisch herstel zal een belangrijke rol spelen. Ter onderbouwing van dat plan voert het INBO een meerjarige ecohydrologische studie uit in het gebied. De meeste resultaten zullen in 2025 bekend zijn, al loopt het onderzoek tot 2026. Het INBO bestudeert de vennen in detail en bepaalt onder meer het voedingsgebied van elk ven, het grondwaterpeil, de mogelijke knelpunten voor de waterkwaliteit, enzovoort. Daarnaast zijn er in het maatwerkgebied nog uitdagingen voor waterbevoorrading voor landbouwactiviteiten en ook enkele waterkwaliteitsknelpunten, zowel puntverontreinigingen als diffuse verontreinigingen. Het ontwikkelingsplan zal de nodige initiatieven bevatten om de waterhuishouding en de waterkwaliteit in het maatwerkgebied geïntegreerd aan te pakken. Een werkgroep Waterkwaliteit en -bevoorrading zal die initiatieven opvolgen. Een belangrijk op te lossen knelpunt is de lozing van afvalwater van een woonkern van 135 inwonerequivalenten langs de Steenweg op Baarle Hertog dat via een baangracht ongezuiverd in een ven (Zwart Water) terecht komt. Het bekkenbestuur vraagt aan de stad Turnhout om de nodige actie te ondernemen voor een snelle aanpak van dit rioleringsdossier (GUP 13040-202).

Visbeekvallei en Grote Caliebeek

Departement Omgeving startte in 2023 met het handhavingstraject in ruimtelijk kwetsbaar gebied in de Visbeekvallei op het grondgebied Lille. Uitbreiding naar het traject van de Visbeekvallei te Beerse is voorzien voor 2026. In de vallei van de Grote Caliebeek is dit traject reeds lopende sinds eind 2019 en zijn alle dossiers afgerond of in juridische procedure ([6 B 0012](#)). Voor visclub de Weerhaak wordt nog gezocht naar een geschikte locatie.

De bodemsaneringswerken van de Grote Caliebeek t.h.v. Winkelsbroek en opwaarts werden in 2024 uitgevoerd ([8B D 0099](#)). De werken omvatten het aanplanten van wilgen, inoculatie met micro-organismen en de aanleg van een constructed wetland en slibvang. De monitoring is lopende.

Voor het definitief ontwerp van de sanering van het vismigratieknelpunten op de Grote Caliebeek werd in 2024 verschillende scenario's met de betrokken partners besproken. De vergunningsaanvraag is in voorbereiding. Het dossier werd in 2024 geselecteerd voor een subsidie Levend Water ([8A E 0341](#)).

Vrije Rullenloop

(actie [8A E 0343](#))

Het terug open leggen en herwaarderen van de Rullenloop te Kasterlee biedt een belangrijke meerwaarde voor het herstel van deze waterloop. Een eerste traject, tussen de Turnhoutsebaan en de Kapelstraat, is in 2024 reeds aangepakt. Voor het tweede traject thv de Kapelstraat nr 19 is de vergunningsaanvraag lopende en is de uitvoering gepland in 2025. Mogelijks volgt er nog een 3^e fase.

Foto's: Fase 1 (Aanleg open bedding t.h.v. Turnhoutsebaan) (©Provincie Antwerpen)

Water-Land-Schap: Beek.Boer.Bodem

Binnen {beek.boer.bodem} zijn het demoproject WATER en het demoproject BODEM afgerond. In deze demoprojecten werd gewerkt rond stuwtjes, het inwerken van houtsnippers in de bodem, klimaatrobuste teelten, natuurvriendelijke oevers, ...etc.

Het demoproject 'beheerovereenkomst op maat voor waterwingebied Poederlee en Gierle' (PIDPA is trekker) is goedgekeurd door de minister van Omgeving en zal in 2025 opgestart worden. In het LIP -{Beek.Boer.Bodem} zullen naast het oeverzoneproject (zie eerder) nog twee acties uitgewerkt worden nl. een klimaatrobuste Bosbeekvallei en het versterken van het wandelnetwerk langs de Aa door het wegwerken van missing links, dit gekoppeld aan klimaatrobuste maatregelen.

Met Blue Deal middelen worden ook allerlei maatregelen ondersteund ter bevordering van waterinfiltratie (stuwen, poelen, onderzoek over bodem(de)compactie, etc.).

Molenbeek-Bollaak

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Molenbeek-Bollaak is een speerpuntgebied klasse 2. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2027. I.k.v. Natura 2000 gebieden zijn voor Molenbeek-Bollaak en (boven-)zijlopen [specifieke doelstellingen](#) voor waterkwaliteit, structuurkwaliteit, natuurlijke waterhuishouding, natuurlijke sedimentbalans en vrije vismigratie geformuleerd.

wateroverlast

In 2027 wordt de vallei van de Bollaak (afwaarts het Albertkanaal) maximaal aangesproken. Het gebied heeft potentie om maar liefst 500.000 m³ extra water te bergen.

watertekort

Venige moerassen en uitgestrekte broekbossen maken deel uit van de doelstelling om meer ruimte voor natuur te creëren. De sponswerking van dit soort natte natuur is belangrijk in de strijd tegen droogte en watertekort.

waterbeleving

Het gebied ten zuiden van het Albertkanaal is vandaag al een hotspot voor recreatie. We streven naar recreatie op maat van de omgeving. Recreanten worden ontvangen in de toekomstige onthaalpoorten aan de Emblem-brug en Molterneteburg. Inwoners kunnen genieten van prachtige natuur in hun onmiddellijke omgeving.

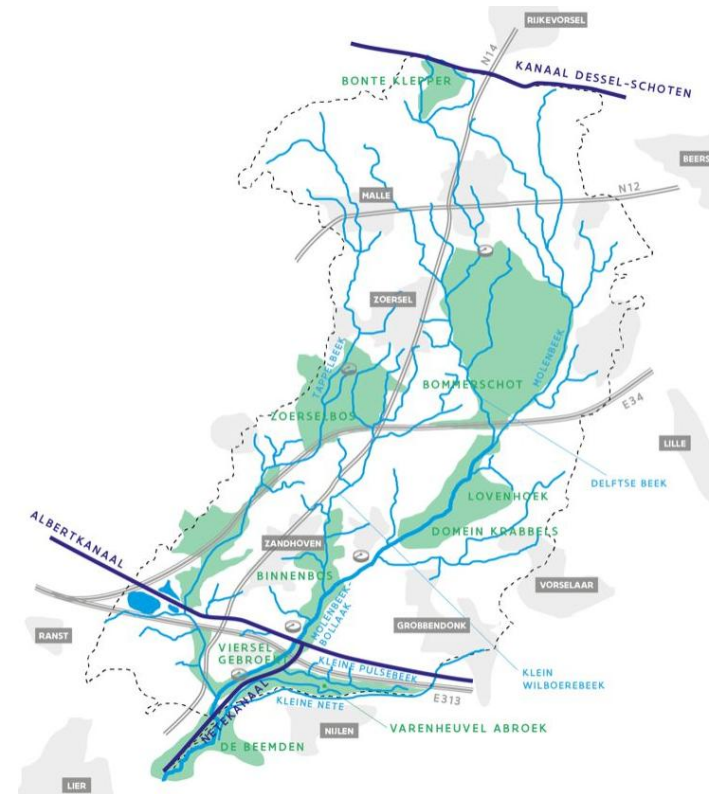

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het integraal project Molenbeek-Bollaak, opgestart in 2016, is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Molenbeek-Bollaak te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz. Meer info: de gebiedsspecifieke website voor Molenbeek-Bollaak is in 2024 gepubliceerd en kan geraadpleegd worden op <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/netebekken/gebiedsgerichte-werking/molenbeek-bollaak>

De zone afwaarts het Albertkanaal wordt eveneens opgevolgd binnen de coördinatie-opdracht voor de Kleine Nete van gouverneur Cathy Berx.

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Implementatie van een uitdoofscenario voor zonevreemde weekendverblijven langs de Molenbeek-Bollaak afwaarts het Viersels Gebroekt

(actie [6 B 0011](#))

Het departement Omgeving is enkele jaren geleden gestart met een handhavingstraject in het ruimtelijk kwetsbare gebied van de vallei van de Bollaak/Kleine Nete/Netekanaal. Van de ongeveer 120 dossiers zijn er ondertussen meer 70 in orde: enkele constructies werden vergund geacht, een aantal eigenaars herstelde de inbreuken (of zijn er mee bezig), maar in de meeste gevallen gaven de eigenaars er de voorkeur aan om te verkopen. Natuurpunt kon op deze manier de voorbije jaren meer dan 65 percelen verwerven en omvormen tot waardevolle valleinatuur.

Voor een deel van de openstaande dossiers ondernam de afdeling Handhaving in 2024 al verdere stappen (verslag van vaststelling, proces-verbaal, administratieve geldboetes, ...). Dit zal in 2025 verdergezet worden.

Verder is het de bedoeling om in najaar 2025 - voorjaar 2026 een derde fase op te starten voor een 30-tal dossiers ten noorden van het Netekanaal. Hiervoor werd begin februari 2025 al prospectie gedaan.

Voor de zonevreemde visvijvers is een traject gestart om ze, samen met enkele visclubs in Sigmagebied, op termijn te herlokaliseren naar een centraal hengelsportcentrum aan de Heirbeemdenweg in Nijlen (zie ook onder Getijdenetes). De eerder geplande onteigeningsprocedure voor algemeen nut werd nog niet opgestart, maar zal geïntegreerd worden in het gewestelijk RUP 'Vallei van de Kleine Nete tussen Grobbendonk en Lier'.

➡ Structuurherstel Bollaak ten noorden van het Netekanaal

(actie [4B E 0347](#))

In 2023 zijn de werken in functie van de ontwikkeling van de site Van Camp (Oostmalsesteenweg, Ranst) opgestart. Eén van de opgelegde voorwaarden was het aanleggen van een meander op de Bollaak. Dit project is zo goed als gerealiseerd door de ontwikkelaar. Het afgegraven deel, dat verkocht zal worden aan Natuurpunt, ligt wel nog niet overal op 5 m TAW. Dit volgt nog, maar hangt af van de resultaten van de staalnames (bodemsaneringsproject). Als de resultaten goed zijn wordt de site verder afgegraven, en heeft het een niveau waarop het frequent kan overstromen.

➡ VMM hermeandert de Molenbeek-Bollaak tussen de Molternetebrug en de monding in de Kleine Nete (SBZ Zomerklokje-Steenbeemden)

(actie [4B E 0347](#))

De eerste 2 fasen van de hermeandering werden eerder al uitgevoerd. VMM onderzoekt momenteel de haalbaarheid van een derde fase op percelen die eerder niet konden verworven worden. Ondertussen is er een belangrijk perceel beschikbaar en is VMM ook gecontacteerd door verschillende betrokken eigenaars i.f.v. een mogelijke verkoop. Voor enkele essentiële percelen, zoals dat van visclub De Genieters, is er echter nog geen perspectief.

➡ Vlaggenschipproject Kleine Nete – de Grote Opkuis

(actie [9 B 0043](#))

Deze actie betreft de ontharding van een groot aantal percelen in de valleien van Molenbeek-Bollaak, Aa en Kleine Nete. Voor het afstroomgebied van de Molenbeek-Bollaak worden een 50-tal percelen rond Rommelzwaam (Zandhoven/Vorselaar) onthard. De werken zijn in uitvoering en worden afgerond tegen voorjaar 2026.

➡ Nieuwe acties in het kader van projectoproep Levend Water

In het afstroomgebied van de Molenbeek-Bollaak werd in het kader van de projectoproep Levend Water 2024 het project 'Meandering Dorpbeek, Emblem – Ranst' opgenomen. Het bekkenbestuur stelt voor om deze actie mee op te nemen in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.

Grote Nete I

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Grote Nete I is een speerpuntgebied klasse 2. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2027. I.k.v. Natura 2000 gebieden zijn voor Grote Nete I, boven- en zijlopen [specifieke doelstellingen](#) voor waterkwaliteit, structuurkwaliteit, natuurlijke waterhuishouding, natuurlijke sedimentbalans en vrije vismigratie geformuleerd.

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is laag. Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd op het vlak van wateroverlast.

watertekort

Tegen 2027 wordt zoveel mogelijk vermeden dat te diepe grachten grondwater gaan draineren en te vroeg kwel afvangen (o.a. in landbouwgebied). Vernatting door minder diepe grachten is noodzakelijk, voornamelijk langsheen de Kleine Hoofdgracht.

waterbeleving

Tegen 2027 zal de zone rond de watermolen in Oosterlo opgewaardeerd zijn, met een watervoerende Molenlaak, via een wandelnetwerk aansluitend op het Zammelsbroek dat heringericht zal zijn in het kader van Sigma Grote Nete. Ook hier wordt aandacht besteed aan de beleving van het gebied.

Het bezoekerscentrum Grote Netewoud in Meerhout is al lang de uitvalsbasis voor de verkenning van het gelijknamige gebied en biedt al heel wat keuze op het vlak van

waterbeleving (interactieve tentoonstelling, Totterpad, speelnatuur,...). De interactieve tentoonstelling werd in 2024 vernieuwd.

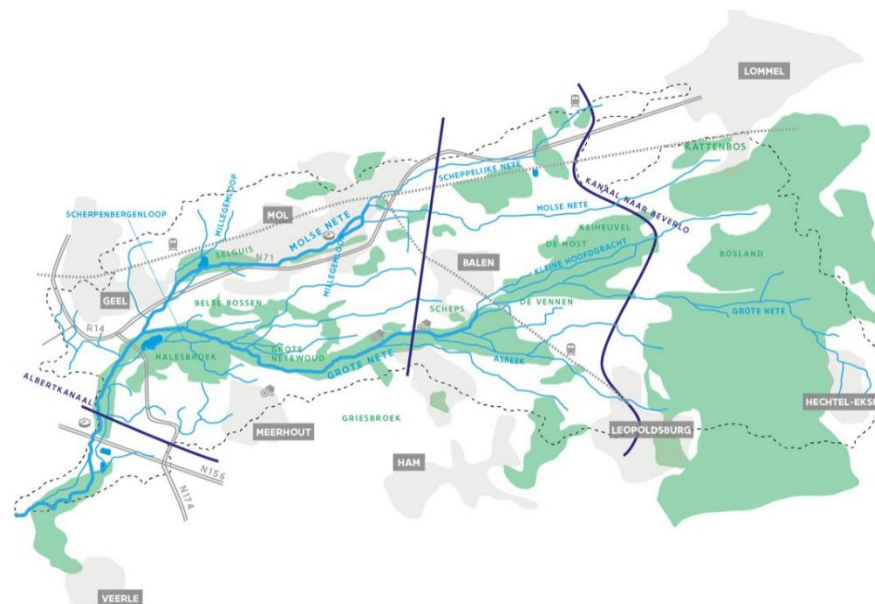
Het strategisch project Grote Net[e]werk (zie verder onder Middengebied Grote Nete) zal de uitbouw en ontwikkeling van de belevingswaarde verder ondersteunen.

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het integraal project Grote Nete I en Molse Nete werd in 2015 opgestart. Dit integraal project is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Grote Nete I en Molse Nete te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz. Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Terug watervoerend maken van de Molenlaak, een oude zijarm van de Grote Nete te Geel-Oosterlo en Geel-Zammel

(actie [8A_E_0371](#))

In het voorjaar van 2024 werd het voorontwerp opgeleverd in het kader van het dienstenbestek Nete (VMM). Ondertussen werd de woning op de hoek van de Berthoutsedreef en de Eindhoutseweg aangekocht door VMM, waardoor het perceel na afbraak van de woning mee ingeschakeld zal kunnen worden in het definitieve ontwerp (opmaak gepland in de loop van 2025). De werken op de molensite zijn aan de gang, maar de openlegging van de Molenlaak zal vermoedelijk pas als laatste gerealiseerd worden.

➡ Sigmaproject Vallei van de Grote Nete

(actie [6_G_0021](#))

In het deelgebied Zammelsbroek is in oktober 2024 een eerste gedeelte van de vallei tussen Kleine en Grote Laak terug open gemaakt. Na het bouwverlof van 2025 wordt er verder gewerkt in de rest van het projectgebied met als kers op de taart het bressen van de dijken en het plaatsen van de drempels in de Grote Nete. De drempels zullen geleidelijk in de tijd worden aangelegd om het grondwaterpeil te kunnen monitoren en de natuur de kans te geven zich aan te passen aan de veranderende (lees: verhoogde) grondwatertafel.

Voor de overige deelgebieden van Sigma Grote Nete zie Middengebied Grote Nete.

➡ Gebiedswerking Grote Nete – strategisch project ‘Het Grote Net[e]werk’

Vanuit het gebiedsprogramma Grote Nete van provincie Antwerpen wordt een landschapsbiografie en -visie voor de vallei van de Grote Nete uitgewerkt. De landschapsbiografie en -visie wil inspiratie bieden aan overheden, partners en lokale besturen die, vanuit kennis over het landschap, willen samenwerken aan de toekomst van de vallei. De landschapsbiografie en -visie zal beschikbaar zijn vanaf het najaar van 2025.

Het strategisch project ‘Grote Net[e]werk’ dat de volledige lengte van de Grote Nete omvat in provincie Antwerpen, van Balen tot Lier (zie ook middengebied Grote Nete), werd eind september 2024 goedgekeurd. De opstart van het strategisch project is voorzien in de loop van 2025. In het afstroomgebied van Grote Nete I zet het strategisch project o.a. in op extra capaciteit voor het structuurherstel van de Grote Nete tussen Meerhout en Geel, en de opmaak van een regioanalyse voor de bovenlopen en de interfluvia met

oog op strategische keuzes en concrete terreinrealisaties over sectoren heen. Voor meer info zie Middengebied Grote Nete.

➡ Waterbodemonderzoek Grote Nete

In het kader van het [waterbodemonderzoek van de Grote Nete in opdracht van OVAM](#) werden traject 4 (RWZI Heist-o/d-Berg tot samenvloeiing Kleine Nete) en traject 3 (monding Grote Laak tot RWZI Heist-o/d-Berg) afgerond als gefaseerd bodemonderzoek, waarbij de voorlopige conclusie was dat er bijkomende maatregelen nodig zijn. Om te komen tot een volledig waterbodemonderzoek was er verdere verfijning nodig door de waterbeheerder (zie ook wateruitvoeringsprogramma 2023 en 2024).

Op 7 juni 2024 werd de Grote Nete door de Vlaamse Regering aangewezen als prioritair te onderzoeken waterbodemonderzoek. De waterloopbeheerders hebben een termijn van 3 jaar om een waterbodemonderzoek op te stellen.

➡ Voor het onbevaarbare deel 1ste categorie maakt VMM momenteel een bestek op waarvoor de aanbesteding is gepland in het najaar. Nieuwe acties in het kader van projectoproep Levend Water

In het afstroomgebied van Grote Nete I werd in het kader van de projectoproep Levend Water 2024 het project ‘Ruimte voor de Dorperloop, Hechtel-Eksel’ opgenomen. Het bekkenbestuur stelt voor om deze actie mee op te nemen in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.

➡ Investeringsplan 2026 Aquafin

Het bekkenbestuur is bezorgd over het feit dat de start van de uitvoering van de uitbreiding en aanpassing van de RWZI Geel ondertussen al naar de periode 2030/2031 is verschoven (en in het investeringsplan verhuisd van het uitvoeringsplan naar de projectenkorf). Bovendien worden hierdoor een aantal gerelateerde projecten, zoals de aanpak van de overstorten thv de Amocolaan en thv het slachthuis (Molse Nete) en de toevoerleiding Industrie RWZI Geel verder gehypothekeerd.

Een nieuw project in het investeringsplan is de optimalisatie van de overstort Driehoek in Geel. Hoewel het bekkenbestuur steeds voorstander is van de sanering van overstorten, wil het er toch op wijzen dat er in Geel een aantal belangrijkere prioriteiten zijn waar zowel Geel als Aquafin aan kan werken (o.a. lozingspunten met impact op Zeggeloop en Larumse Loop, Acaciastraat met impact op Hezemeerloop).

Molse Nete

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Molse Nete is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft na 2027 enkel nog natuurlijk herstel nodig om de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. Tegen 2027 bedraagt de fosforvrucht 5050 kg/jaar minder. I.k.v. Natura 2000 gebieden zijn voor grote delen van de Molse Nete [specifieke doelstellingen](#) voor waterkwaliteit, structuurkwaliteit, natuurlijke waterhuishouding, natuurlijke sedimentbalans en vrije vismigratie geformuleerd.

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is hoog. Het aantal geplande maatregelen is desondanks beperkt.

watertekort

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd voor de Molse Nete op het vlak van watertekort. De Millegemloop heeft tijdens droge zomers wel regelmatig te kampen met droogval. Dit is eerder uitzonderlijk voor een lokaal waterlichaam van 1ste orde.

waterbeleving

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd voor de Molse Nete op het vlak van waterbeleving.

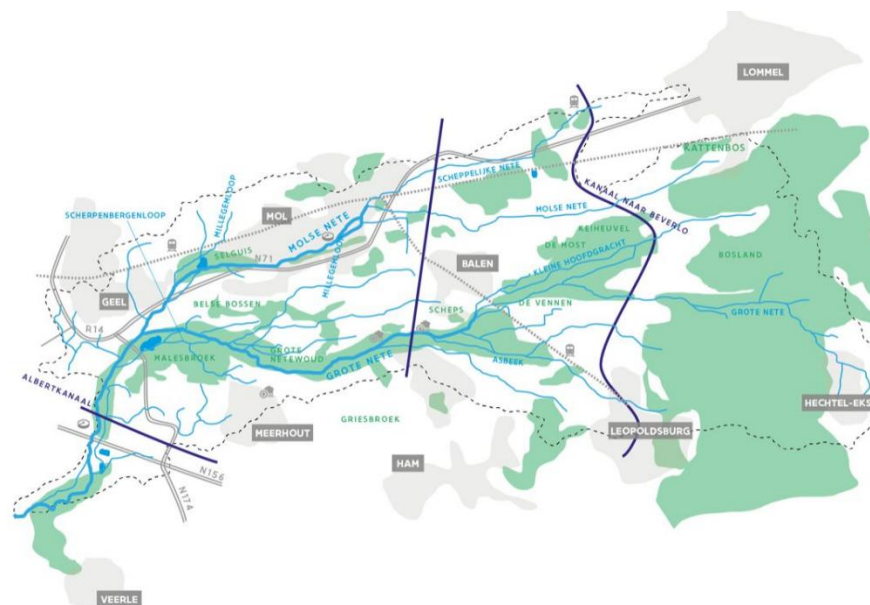
Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het integraal project Grote Nete I en Molse Nete werd in 2015 opgestart. Dit integraal project is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Grote Nete I en Molse Nete te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz.

Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Gebiedswerking Grote Nete – strategisch project ‘Het Grote Net[e]werk’

Ook het afstroomgebied van de Molse Nete maakt deel uit van het projectgebied. Voor meer info zie Middengebied Grote Nete.

➡ Nieuwe engagementen ivm waterbodemsanering?

Het waterbodemonderzoek van de Molse Nete (deel 1ste categorie) is afgerond als tussentijds verslag. Door gebrek aan financiële middelen was de detailleringsgraad onvoldoende om als beschrijvend bodemonderzoek opgeleverd te worden. VMM plant verder overleg met FANC, provincie Antwerpen DIW, OVAM om een totaalaanpak te bespreken waarbij ook de bovenlopen (Molse Nete L1 en Scheppelijke Nete) mee onderzocht worden. Het FANC wil in het kader van de beslissing van de Vlaamse Regering om de Grote Nete aan te duiden als prioritair te onderzoeken waterbodem (zie ook Grote Nete I) ook de radiologische verontreinigingstoestand van de Grote Nete (en dus ook van de Molse Nete) actualiseren en hiervoor (water)bodemonderzoeken laten uitvoeren in overeenstemming met de (federale) Wet Sanering Bodems. Deze Wet Sanering Bodems bepaalt wanneer, wie, waar en hoe de radiologische bodemonderzoeken uitgevoerd dienen te worden en in welke gevallen er moet worden overgegaan tot remediëring.

➡ Reduceren van de jaarlijkse fosforvracht met 5050 kg tegen 2027

Van de 5050 kg te saneren fosforvracht, moet 4379 kg gesaneerd worden door de sector huishoudens (saneringsinfrastructuur). Het merendeel van de reductie kan gerealiseerd worden door het aanscherpen van de effluentnormen voor totaal fosfor (0,3 mg/L) op de RWZI Mol. Voor de resterende reductiedoelstellingen wordt voldaan als er 1600 inwonerequivalenten (IE) extra worden aangesloten tegen 2027. In geval gekozen wordt voor een doorgedreven stikstofverwijdering (d.m.v. zandfilters) op de RWZI Mol, zou dit het benodigde aantal IE terugbrengen tot 534, omdat dan ook de fosfornormen nog verder verlaagd kunnen worden.

Na bovenvermelde Polarisberekening werden via het OP 2021, OP 2022, GIP 2023 en GIP 2024 nog ruim 700 IE extra opgedragen in het gebied (2 bovengemeentelijke en 5 gemeentelijke projecten).

Het bekkenbestuur Nete pleit er bij de betrokken gemeenten, rioolbeheerders, VMM en Aquafin voor om maximaal in te zetten op het wegwerken van het resterende reductiedoel bij de planning van (boven)gemeentelijke saneringsinfrastructuur. Vanuit Pidpa wordt gemeld dat de gemeentelijke reductiedoelen kunnen gehaald worden tegen

2029. Het feit dat er geen nieuwe bovengemeentelijke projecten worden voorgesteld in het **investeringsplan 2026** van Aquafin in het afstroomgebied van de Molse Nete doet de vraag opnieuw rijzen of er niet alsnog moet gekozen worden voor een bijkomende stikstofverwijdering op de RWZI Mol. Het bekkenbestuur herhaalt dat het halen van het reductiedoel ook heel belangrijk voor het afwaarts gelegen Sigmaproject van de Grote Nete. Het is immers een belangrijk aandachtspunt om de overstromingsgebieden niet met water van slechte kwaliteit te bevoeien.

Wimp

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Wimp is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft na 2027 enkel nog natuurlijk herstel nodig om de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. Tegen 2027 voeren we de opgedragen rioleringsprojecten uit, we lossen de resterende vismigratieknelpunten op en verbeteren de structuur- en habitatkwaliteit van de Wimp.

wateroverlast

Vermits in het afstroomgebied momenteel weinig tot geen woningen effectief bedreigd zijn door overstromingen, zijn er geen bijkomende ingrepen nodig.

watertekort

Het afstroomgebied van de Wimp is een uitgesproken landbouwgebied. Tegen 2027 zal verder gewerkt worden aan het klimaatrobuust maken van de landbouwsector.

waterbeleving

De Wimp heeft een lage zichtbaarheid en herkenbaarheid bij het grote publiek. Er zijn, afgezien van het kasteel van Herlaar in Herenthout, weinig landmarks die een zekere belevingswaarde oproepen. Er zijn geen doelstellingen geformuleerd op het vlak van waterbeleving.

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het integraal project Wimp werd in 2021 opgestart. Dit integraal project is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Wimp te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz.

Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

Foto: de Wimp op de grens Morkhoven - Wiekevorst

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ De VMM en de provincie Antwerpen zorgen er voor dat tegen 2027 vissen vrij kunnen migreren op de Wimp

(actie [8A E 0315](#) en actie [8A E 0316](#))

VMM engageert zich om in 2025 een studieopdracht uit te schrijven om een definitief ontwerp op te maken voor het knelpunt t.h.v. de watermolen van Herlaar (Herenthout). VMM onderneemt ook verdere stappen om de noodzakelijke gronden te verwerven.

Wat betreft de 2 opwaartse vismigratieknelpunten op 1ste categorie, is een oplossing voor de vismigratieknelpunten mee bekeken als deel van een ruimer structuurherstelproject in het kader van het dienstenbestek Nete in opdracht van VMM. Deze voorstudie is opgeleverd in 2024.

Voor de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen is de Wimp geen prioritair gebied, en worden in 2025 geen initiatieven genomen.

Ten vroegste eind 2025 pakt de Vlaamse Waterweg het meest afwaartse knelpunt aan de monding in de Grote Nete aan in het kader van uitvoering van het [Sigmaproject 'Vallei van de Grote Nete'](#).

➡ De VMM werkt tegen 2027 aan een verbetering van de structuur van de Wimp

(actie [8A E 0317](#))

VMM engageert zich om in 2025 de opties m.b.t. oeverzones langs de Wimp verder in kaart te brengen met behulp van de oeverzoneverkenner. Het resultaat hiervan zal samen met de voorstudie over de 2 opwaartse vismigratieknelpunten als input dienen om een bredere structuurherstelproject uit te werken, rekening houdend met de praktische haalbaarheid (beschikbaarheid gronden, draagvlak bij de landbouwsector,...)

➡ Wimpboeren: Landbouwers ondernemen waterbewust langs de Wimp

Sinds 2023 loopt het PDPO-project '[Wimpboeren: Waterbewust ondernemen langs de Wimp](#)' gedurende 2,5 jaar onder leiding van Boerennatuur.

Het project heeft als doel om het afstroomgebied van de Wimp klaar te stomen voor de landbouw van de toekomst. Langdurige droge en natte periodes bemoeilijken immers de landbouwbedrijfsvoering, en wijzigende klimaatomstandigheden versterken deze effecten

nog meer. Er is bovendien ook oog voor de verbetering van de waterkwaliteit van de Wimp en zijwaterlopen.

Ondertussen is bijna 3 ha graskruidenbufferstrook aangelegd. Slechtst twee landbouwers hebben interesse in het plaatsen van regelbare stuwtjes in perceelsgrachten (Langdurige extreem natte periode 2023-2024 in combinatie met ontevredenheid over ruiming waterlopen zorgde voor weinig enthousiasme voor stuwen bij landbouwers). Verder werden bij 1 landbouwer op 1,8 ha oppervlakkig houtsnippers ingewerkt om het koolstofgehalte in de bodem te verhogen. Dit is ook gunstig voor de infiltratie- en sponswerking van de bodem. Bij 2 andere landbouwers staan gelijkaardige maatregelen gepland op een oppervlakte van 16 ha. Ook legde de Hooibeekhoeve verschillende ervaringsvelden en rassenproeven aan bij geïnteresseerde landbouwers i.f.v. klimaatrobuuste teelten (5,4 ha). Er gingen ook verscheidene netwerkmomenten en demodagen door in 2024. Het project is afgerond in 2025 met een slotmoment begin juni.

Grote Laak

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Grote Laak is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). Tegen 2027 bedraagt de fosforvrucht 3155 kg/jaar minder.

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is laag. Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd op het vlak van wateroverlast.

watertekort

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd voor de Grote Laak op het vlak van watertekort. Wél wordt tegen 2027 de verdroging van de Kleine Laak in het natuurgebied Biezenhoed aangepakt.

waterbeleving

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd op het vlak van waterbeleving.

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het integraal project Grote Laak, dat werd opgestart in 2012, is het langst lopende gebiedsgericht overleg in het Netebekken. Dit integraal project is een overlegplatform om het halen van de goede ecologische toestand voor het afstroomgebied van de Grote Laak en zijwaterlopen te versnellen en te ondersteunen. Dit gebeurt via het opvolgen van de toestand en de lopende acties, het afstemmen van acties, het zoeken naar consensus en draagvlak, het detecteren en bespreken van knelpunten, enz.

Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ VMM en OVAM saneren de waterbodemonder en oeverzones van de Grote Laak tegen 2027

(actie [8B_D_0097](#))

Fase 2 (van 4) is gestart in september 2023. De werken hebben een lange tijd stilgelegen door de zeer natte omstandigheden. De saneringswerken worden in de zomer van 2025 afgerond. In het najaar is er wel nog heraanplant nodig. Dezelfde aannemer start in de zomer aan fase 4. Fase 4 was formeel gestart in maart 2024, maar net zoals bij fase 2 zijn ook deze werken op het terrein heel lang niet kunnen aangevat worden door de onwerkbaar natte omstandigheden. Fase 4 zullen ongeveer een jaar in beslag nemen.

De laatste fase (deeltraject 3) zal starten na afronding van fase 4 en zal dus uitgevoerd worden in 2026-2027. Het saneringsplan is zo goed als klaar. Het aanbestedingsdossier wordt in 2025 verder voorbereid. Dit is iets complexer dan de andere fases, omdat er een aantal extra meanders worden aangesloten die niet kunnen vergund worden via het bodemsaneringsplan, en waarvoor dus een aparte omgevingsvergunning nodig is. Studiebureau Sweco is aangeduid om deze omgevingsvergunning voor te bereiden. De hermeanderingswerken worden wel samen met de saneringswerken uitgevoerd.

➡ Tegengaan van verdroging van de Kleine Laak in natuurgebied Biezenhoed (Blue Deal actie)

(actie [4B_B_0286](#))

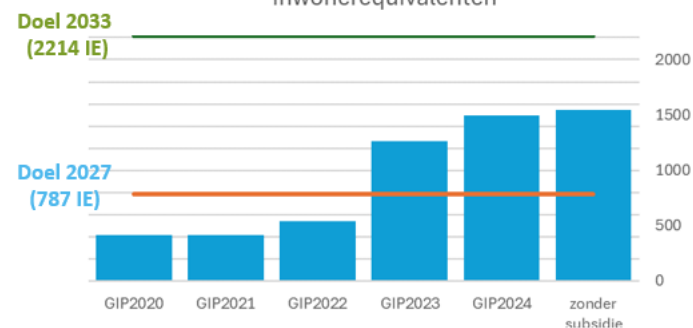
Binnen het Interreg Admire project worden een aantal concrete maatregelen in de vallei uitgevoerd: weekendvijvers worden gedempt, verboste stukken worden opengemaakt en drainagegrachten in het Hambroek/t Hoeves worden gedempt. Verder wordt er ook nog gepland om in het Trichelbroek met PSN-middelen een aantal drainagegrachten te dempen. De nodige maatregelen op de Kleine Laak zelf, maken geen deel uit van het Interreg project Admire. Wél wordt een (beperkte) studie voorzien in het project om mogelijke maatregelen te definiëren om enerzijds de drainerende werking op de veengebieden door droogval van de Kleine Laak tijdens de zomermaanden, en anderzijds (mogelijk nutriëntrijke) slibafzettingen door overstromingen tijdens de wintermaanden, tegen te gaan.

➡ Reduceren van de jaarlijkse fosforvrucht met 3155 kg tegen 2027

Van de 3155 kg te saneren fosforvrucht, moet 1535 kg gesaneerd worden door de sector huishoudens (saneringsinfrastructuur). Ongeveer 2/3 hiervan wordt gerealiseerd door middel van opgedragen OP en GIP projecten (tot en met OP 2020 resp. GIP 2019). Daarna resteert er nog 545 kg om te reduceren. Dit komt overeen met de bijkomende aansluiting van 787 inwonerequivalenten. Sinds de berekening werden er nog 1 bovengemeentelijk project en niet minder dan 13 gemeentelijke projecten opgedragen, goed voor 1500 extra IE, waarmee deze doelstelling ruimschoots gehaald wordt, en ook al een deel van de resterende vuilvrucht (> 2200 IE) tegen 2033 geprogrammeerd staat.

Reductiedoel totaal fosfor

Cumulatief aantal opgedragen inwonerequivalenten

Het bekkenbestuur Nete pleit er bij de betrokken gemeenten, rioolbeheerders, VMM en Aquafin voor om het huidige investeringsritme aan te houden zodat de nodige resterende vuilvrucht in de komende jaren aangepakt wordt tegen 2033. Tegelijkertijd moet er ook over gewaakt worden dat de al opgedragen projecten tijdig worden uitgevoerd. Het bekkenbestuur is bezorgd dat er in het **investeringsplan 2026 van Aquafin** weinig aandacht lijkt te zijn voor bijkomende projecten in het afstroomgebied van de Grote Laak.

➡ RWZI Ham

De bouw van de RWZI Ham is in uitvoering en zal klaar zijn tegen begin 2026. Dit is iets later dan oorspronkelijk gepland, o.a. omwille van weeroverlet (regen) en verontreinigde gronden.

➡ Nieuwe acties in het kader van projectoproep Levend Water

In het afstroomgebied van de Grote Laak werd in het kader van de projectoproep Levend Water 2024 het project 'Inrichting bufferzone Kwaadmechelen, Ham' opgenomen. Het bekkenbestuur stelt voor om deze actie mee op te nemen in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.

Middengebied Grote Nete

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het Middengebied Grote Nete is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). Tegen 2027 bedraagt de fosforvracht 5565 kg/jaar minder.

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is laag. In het kader van het [Sigmaproject 'Vallei van de Grote Nete'](#) streven we naar een gedeeltelijk herstel van het natuurlijke overstromingskarakter van de Grote Nete. Door de aanleg van dijken tussen Geel-Oosterlo en Lier is de rivier immers zo goed als volledig afgesneden van de vallei zodat de natuurlijke overstromingsdynamiek er niet meer kan plaatsvinden.

watertekort

Tegengaan van de verdroging van de vallei van de Grote Nete, die het gevolg is van de verdieping en indijking van de Grote Nete. Het [Sigmaproject 'Vallei van de Grote Nete'](#) zorgt hiervoor.

waterbeleving

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd op het vlak van waterbeleving, maar binnen het Sigmaproject 'Vallei van de Grote Nete' is dit wel een belangrijk deelaspect waar de nodige aandacht aan wordt besteed. Ook het strategisch project 'Het Grote Net[e]werk' zet sterk in op de beleving van de vallei.

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Onder impuls van de dienst Duurzaam Milieu en Natuurbeleid van de provincie Antwerpen werd begin 2023 een gebiedscoalitie Grote Nete opgericht (zie verder).

Foto: overstromingen Grote Nete opwaarts Itegem begin januari 2024 (©provincie Antwerpen, gebiedswerking Grote Nete)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Sigmaproject 'Vallei van de Grote Nete'
(actie [6 G 0021](#))

GRUP 'Vallei van de Grote Nete'

In het voorjaar van 2022 gebeurde een publieke consultatie over de startnota. Een voorstel van voorontwerp plan-MER is zo goed als afgerond. Daarna zal toelating gevraagd worden aan het kabinet om de plenaire vergadering te organiseren

Deelzone 'Zammelsbroek' (strikt gezien net opwaarts Middengebied Grote Nete gelegen)

In oktober 2024 is een eerste gedeelte van de vallei tussen Kleine en Grote Laak terug open gemaakt. Na het bouwverlof van 2025 wordt er verder gewerkt in de rest van het projectgebied met als kers op de taart het bressen van de dijken en het plaatsen van de drempels in de Grote Nete. De drempels zullen geleidelijk in de tijd worden aangelegd om het grondwaterpeil te kunnen monitoren en de natuur de kans te geven zich aan te passen aan de veranderende (lees verhoogde) grondwatertafel.

Deelzone 'Ter Borgh - De Merode'

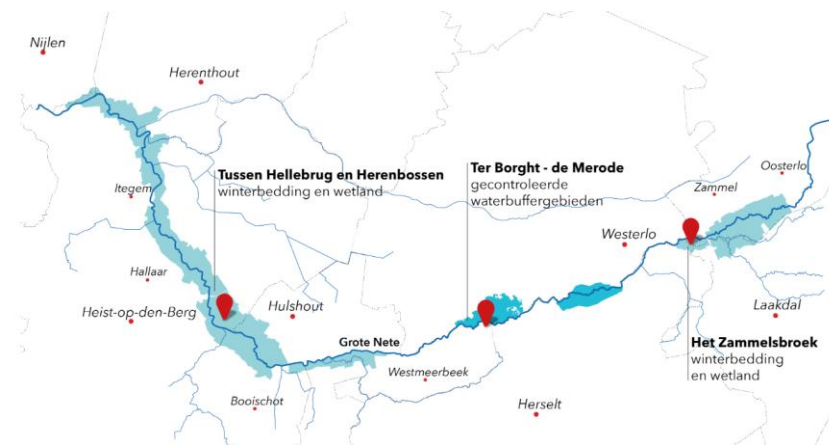
Voor het gecontroleerd waterbuffergebied (GWG) Kleine Laak is de MER-ontheffingsprocedure (gestart na de zomer 2024) nog lopende. In het najaar van 2025 kan gestart worden met de vergunningsaanvraag. Aanbesteding en vastlegging zijn voorzien in 2027.

GWG Marly is nog niet opgestart. De resultaten van het waterbodemonderzoek Grote Nete (zie verder) worden afgewacht.

Deelzone 'Tussen Hellebrug en Herenbossen'

In november 2024 zijn de werken gestart op rechteroever van de Grote Nete tussen Lodijkbrug en de Herenbossen met het openmaken van de vallei. Na het bouwverlof van 2025 worden 2 huishoudelijke storten gesaneerd, de Bruggeneindse Laak en Volkaartlaak geruimd en de vallei op rechteroever verder ingericht. Linkeroever volgt in de loop van 2026.

Voor het deelgebied tussen Hullebrug en Lodijkbrug wordt in 2025 een bestek opgemaakt om een studie bureau te kunnen aanstellen om de inrichtingsvisie voor dit gedeelte van het Sigmaprojectgebied in concrete uitvoeringsplannen te gieten.

Projectkaart Sigma 'Vallei van de Grote Nete' (www.sigmaplan.be)

➡ Het Grote Net[e]werk

Vanuit het gebiedsprogramma Grote Nete van provincie Antwerpen wordt een landschapsbiografie en -visie voor de vallei van de Grote Nete uitgewerkt. De landschapsbiografie en -visie wil inspiratie bieden aan overheden, partners en lokale besturen die, vanuit kennis over het landschap, willen samenwerken aan de toekomst van de vallei. De landschapsbiografie en -visie zal beschikbaar zijn vanaf het najaar van 2025.

Nadat de eerdere aanvraag in 2023 niet werd weerhouden, werd in april 2024 opnieuw een aanvraag ingediend voor een strategisch project dat de volledige lengte van de Grote Nete omvat in provincie Antwerpen, van Balen tot Lier (<https://omgeving.vlaanderen.be/nl/het-grote-netewerk>). Het succes van het strategisch project in de vallei van de Kleine Nete diende ter inspiratie. Het strategisch project werd eind september 2024 goedgekeurd. Voor het middengebied Grote Nete en het afwaartse deel van de Grote Nete, behorend tot het waterlichaam Getijdenetes, wil het strategisch project complementair zijn aan het Sigmaplan, dat de facto de belangrijkste motor van gebiedsontwikkeling is op het vlak van water en natuur. De opstart van het strategisch project is voorzien in de loop van 2025. *Meer informatie over de geïntegreerde gebiedsgerichte werking aan de Grote Nete is terug te vinden op www.degrotetenete.be. De website verzamelt informatie voor zowel professionals als het brede publiek over de lopende projecten in de vallei. Sinds het najaar van 2024 kunnen geïnteresseerden zich ook registreren voor de nieuwsbrief 'GroteNeteNieuws' met updates over de projecten van het samenwerkingsverband (<https://www.degrotetenete.be/app/page/nieuws?map=51.128948,4.807233,10.57,0,0>). In*

samenwerking met het Sigmaplan werden ook Grote Nete gidsen opgeleid, die het brede publiek mee op pad nemen en duiden hoe het Sigmaplan de Grote Netevallei klaarmaakt voor de toekomst.

➡ Waterbodemonderzoek Grote Nete

In het kader van het [waterbodemonderzoek van de Grote Nete in opdracht van OVAM](#) werden traject 4 (RWZI Heist-o/d-Berg tot samenvloeiing Kleine Nete) en traject 3 (monding Grote Laak tot RWZI Heist-o/d-Berg) afgerond als gefaseerd bodemonderzoek, waarbij de voorlopige conclusie alvast was dat er bijkomende maatregelen nodig zijn. Om te komen tot een volledig waterbodemonderzoek was er verdere verfijning nodig door de waterbeheerder (zie ook wateruitvoeringsprogramma 2023 en 2024).

Op 7 juni 2024 werd de Grote Nete door de Vlaamse Regering aangewezen als prioritair te onderzoeken waterbodemonderzoek. De waterloopbeheerders hebben een termijn van 3 jaar om een waterbodemonderzoek op te stellen. In de zomer van 2024 stelde De Vlaamse Waterweg voor het bevaarbare deel van de Grote Nete (Lier – Oosterlo) een bodemsaneringsdekundige aan om een waterbodemonderzoek uit te voeren. In traject 2 (Zammel – Oosterlo) werd het grootste deel van het veldwerk reeds uitgevoerd. Op een aantal plekken dient er echter nog bijkomend te worden afgeperkt. In traject 3 (Zammel – Heist Op Den Berg) werden ondertussen bijkomende terreinbezoeken uitgevoerd en wordt er gewerkt aan een update van de bemonsteringsstrategie en planning.

Voor het onbevaarbare deel 1ste categorie maakt VMM momenteel een bestek op waarvoor de aanbesteding is gepland in het najaar.

Na afronding van het waterbodemonderzoek – binnen een termijn van drie jaar – volgen waarschijnlijk bodemsaneringsprojecten waarin wordt nagegaan welke maatregelen moeten genomen worden in functie van de definitieve resultaten van de bodemonderzoeken.

Getijdenetes

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Getijdenetes is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). Tegen 2027 bedraagt de fosforvrucht 17523 kg/jaar minder.

wateroverlast

Het overstromingsrisico (getroffen personen) is hoog. Heel wat provinciale zijwaterlopen van de Beneden Nete hebben te kampen met wateroverlast. Hiervoor zijn een aantal lokale maatregelen geformuleerd maar geen specifieke doelstellingen.

In het kader van het [Sigmaproject 'Nete en Kleine Nete'](#) streven we naar een gedeeltelijk herstel van het natuurlijke overstromingskarakter van de afwaartse delen van Grote Nete en Kleine Nete, en bijkomende waterberging langs de Nete net afwaarts Lier.

watertekort

Tegengaan van verdroging door het creëren en herstellen van natte natuur. Het [Sigmaproject 'Nete en Kleine Nete'](#) zorgt hiervoor.

waterbeleving

Er zijn geen specifieke doelen geformuleerd op het vlak van waterbeleving, maar binnen het Sigmaproject 'Nete en Kleine Nete' is dit wel een belangrijk deelaspect waar de nodige aandacht aan wordt besteed. Ook het strategisch project 'Het Grote Net[e]werk' zet sterk in op de beleving van de vallei.

Meer info: [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het afwaarts deel van de Kleine Nete maakt deel uit van het werkgebied van de coördinatieopdracht van gouverneur Cathy Berx. Zie Kleine Nete II voor meer info.

Onder impuls van de dienst Duurzaam Milieu en Natuurbeleid van de provincie Antwerpen werd begin 2023 een gebiedscoalitie Grote Nete opgericht (zie middengebied Grote Nete).

Meer info: [bekkenwebsite Netebekken](#) en [bekkenspecifiek deel Netebekken](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Sigmaproject 'Nete en Kleine Nete'
(actie [6_G_0018](#))

Varenheuvel-Abroek

Het oorspronkelijk geplande GRUP Varenheuvel-Abroek wordt opgenomen in een GRUP 'Vallei van de Kleine Nete van Grobbendonk tot Lier' (ruimer plangebied met o.a. ook SBZ Viersels Gebroekt en vallei Molenbeek-Bollaak). In het voorjaar van 2025 is de procedure gestart met de opmaak en bespreking van de startnota.

De werken in dit gebied hoeven niet te wachten op het GRUP. In 2024 is er met 5 landbouwers een omvormingscontract gesloten, waarbij zij mee instaan voor het omvormingsbeheer van de voormalige landbouwgronden. De omgevingsvergunningsaanvraag voor de inrichtingswerken is begin februari 2025 ingediend. Zodra de vergunning bekomen is, zullen de eerste werken op de gronden van ANB worden uitgevoerd.

Mondingsgebied Grote Nete

GRUP Mondingsgebied Grote Nete: de publieke consultatie over de startnota gebeurde al in 2021. Het ontwerp is ondertussen klaar. Voorlopige vaststelling en (start) openbaar onderzoek zijn gepland in 2025.

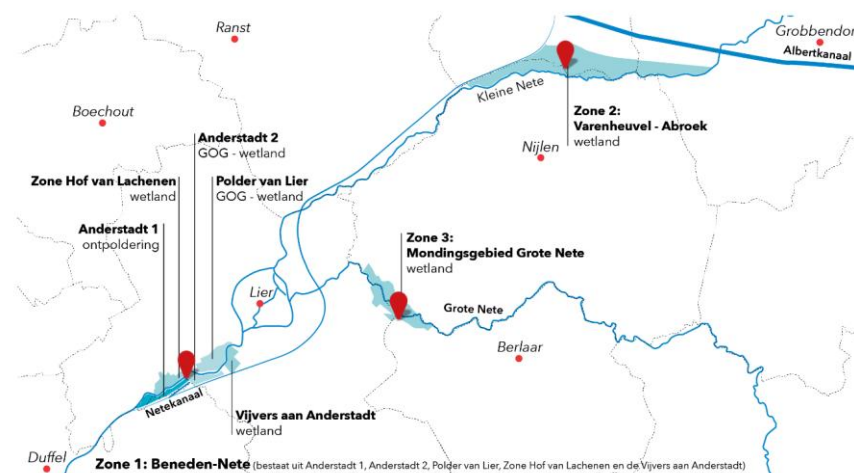
Zowel langs linkeroever als langs rechteroever worden 4 vloedzones ingericht. Op linkeroever is al 1 zone ingericht. De omgevingsvergunning voor het deelgebied op grondgebied van gemeente Berlaar (vloedvlakte 8) en voor de deelgebieden op rechteroever (vloedvlakte 1 t/m 4) wordt half 2025 aangevraagd. Vloedvlakte 7 (zie ook <https://www.sigmaplan.be/nl/nieuws/meer-natte-natuur-mondingsgebied>) wordt eind 2025 verder afgewerkt.

Op rechteroever bevinden zich een aantal visclubs die geherlokaliseerd moeten worden. Het is de bedoeling om hiervoor een centraal hengelsportcentrum aan de Heirbeemdenweg in Nijlen in te richten. Ook enkele slecht gelegen visclubs in de vallei van de Molenbeek-Bollaak zouden hier terecht kunnen. In tegenstelling tot wat in het WUP 2024 werd gemeld zal hiervoor geen aparte onteigeningsprocedure opgestart worden, maar zal deze gekoppeld worden aan het GRUP 'Vallei van de Kleine Nete van Grobbendonk tot Lier'

Beneden-Nete

Na advies van de Raad van State beslist de Vlaamse Regering op 28/03/2025 tot definitieve vaststelling van het GRUP 'Beneden-Nete Lier'. Het plan ligt op grondgebied van de gemeenten Lier en Duffel en heeft volgende doelstellingen: het vrijwaren van het bouwvrije karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit in de vallei van de Beneden-Nete; het versterken van de landschappelijke en ecologische waarde van de vallei van de Beneden-Nete; het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling in functie van de realisatie van natuur- en waterveiligheidsdoelen van het Geactualiseerd Sigmaplan; en het herbestemmen van overstromingsgevoelige signaalgebieden. Het plan legt daarvoor de noodzakelijke bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vast op perceelsniveau.

In de Polder van Lier wordt het waterbeheer momenteel afgestemd op de doelen. In de Polder van Lier is afgelopen winter (2024-2025) het streefpeil bereikt. Voor de rest zijn er voorlopig geen ingrepen gepland. Wat het aangrenzende Landschapspark Pallieterland betreft: deelgebied "de Zakken" werd gerealiseerd door stad Lier en RL Rivierenland (vernatting, aanplanting en inrichting, beheervisie). Rond de inrichting van andere deelgebieden binnen het landschapspark zijn er momenteel geen concrete vooruitzichten.

Projectkaart Sigma 'Nete en Kleine Nete' (www.sigmaplan.be)

↻ Groen Netelint

Eén van de 10 hefboomprojecten van het strategisch project 'Open Ruimte in en om Mechelen' (ORIOM) 3.0 is het Groen Netelint. Het projectgebied volgt de Beneden-Nete van Lier tot Walem en zoekt naar kansen om de omliggende openruimtegebieden, zoals bv. Roosendaal, de WaterLink-gronden, het Muggenbergpark etc. ecologisch en recreatief meer te verbinden. Na een eerste workshop in 2023 organiseerde Regionaal Landschap Rivierenland in 2024 een tweede workshop met zoveel mogelijk gebiedsactoren, om kansen, knelpunten en acties in kaart te brengen. Het Regionaal Landschap bekijkt samen met het bekkensecretariaat om de gebiedsgerichte werking in het gebied verder te bestendigen. Hier kan dan ook de output van de initiatieven in het kader van Groen Netelint in meegenomen worden.

↻ Provincie Antwerpen optimaliseert de waterhuishouding van de Nijlense Beek ter hoogte van de Industriezone Klein-Gent (Herenthout/Herentals)

(actie [8A_J_0008](#))

Een aantal aanpalende bedrijven maakten melding van wateroverlast. Onderzoek wees het uit dat de oorzaak lag bij 3 te kleine overwelvingen die zich vlak achter elkaar bevonden. De waterloop werd opengelegd op dezelfde plek als ze lag maar omdat er een Fluxysleiding onder ligt heeft ze een breder betonnen profiel gekregen. Een oud recht rooster is vervangen door een schuin rooster.

Foto's: Oud rooster en nieuw rooster (©Provincie Antwerpen)

↻ Lachenebeek

De Lachenebeek is een waterloop van 2de categorie die net afwaarts de polder van Lier in de Beneden Nete uitmondt. Ze herbergt voor de omgeving een uitzonderlijk hoge biodiversiteit, en doet dienst als corridor in een anders zeer verstedelijkt landschap. Door een versnelde waterafvoer - veroorzaakt door menselijke ingrepen zoals rechte trekkingen, permanente toevoer van effluentwater van de RWZI Hove, occasionele overstortwerking, indijkingen en ophogingen - in combinatie met hoge waterstanden in de Beneden Nete, verhoogt de kans op overstromingen. De laatste jaren stelt zich hier dan ook een reële wateroverlastproblematiek.

De afgelopen jaren werkten partners reeds intensief aan het uitbouwen van bijkomende buffering langsheen de beek alsook aan de optimalisatie van bestaande overstromingsgebieden, maar de waterproblematiek in de valleien van de Luitersheideloop en Babbelsebeek in juni 2024 zorgde ervoor dat er in najaar 2024 de eerste stappen gezet werden om in 2025 tot een gesterkte coalitie te komen voor dit gebied. Dit zal ook in nauwe samenwerking gebeuren met het Landinrichtingsproject Zuidrand van VLM, dat in de Lachenebeekvallei ook sterk op water focust. Het biedt ook de kans om de acties uit het stroomgebiedbeheerplan in het afstroomgebied van de Lachenebeek (6_E_0061, 7B_I_0127 en 8A_D_0127) op een geïntegreerde manier aan te pakken en op te volgen. Tussen de gemeenten Kontich, Hove en Lint is er eensgezindheid over de nood aan de verlegging van de Lachenebeek onder de spoorweg. Dit biedt naast structuurherstel ook extra kansen voor meer buffering. Binnen het LIP Zuidrand zal een ecohydrologische studie dit scenario verder kwantificeren en onderbouwen voor de waterloopbeheerder (DIW).

Recent suggereerde het Liers waterforum om net voor de monding van de Lachenebeek in de Nete de mogelijkheid van een zoetwatergetijdegebied te onderzoeken. Gelet op de vele initiatieven die lopen in het gebied acht het Liers Waterforum het bovendien zinvol om een charter voor de Lachenebeek op te maken.

↻ Nieuwe acties in het kader van projectoproep Levend Water

In het afstroomgebied van de getijdenetes werden in het kader van de projectoproep Levend Water maar liefst 8 acties opgenomen:

- Blauwe Steenbeek - Babbelkroonbeek | Kontich (2023)
- Molenbeekvallei | Boechout (2023)
- Beekpark Zuid | Nijlen (2023)
- Levende Lindekensbeek, Nijlen (2024)
- Beekpark-Noord, Nijlen (2024)

- Overstroombare oeverzone voor natte natuur nabij de Jutse Plassen, Lier - Koningshooikt – Putte (2024)
- eBroekbos, Berlaar (2024)

Het bekkenbestuur stelt voor om deze acties mee op te nemen in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027.

Waterbodemonderzoek Grote Nete

Het afwaartse deel van de Grote Nete maakt deel uit van het waterlichaam Getijdenetes. Voor meer info over het waterbodemonderzoek zie Middengebied Grote Nete.

Algemene knelpunten en aanbevelingen

➤ Saneren van puntlozingen en overstorten met impact op speciale beschermingszones (SBZ)

In het bekkenspecifiek deel Nete van het SGBP zijn 7 acties opgenomen m.b.t. het saneren van puntlozingen en overstorten met impact op specifieke habitatrichtlijngebieden. In functie daarvan werden voor enkele gebieden al lijsten met relevante lozingspunten bezorgd aan de nieuwe gemeentebesturen i.f.v. opname op de BBC. Voor 2 gebieden werd de actie besproken met Pidpa. Hieruit blijkt dat er tot op heden relatief weinig gevolg werd gegeven aan de oproep tot prioritaire opname. Dit is geen kwestie van onwil. Het belangrijkste argument is dat de meeste van de nog te saneren clusters in het buitengebied liggen, waardoor de nodige rioleringsprojecten over het algemeen een hoge kostprijs hebben in verhouding tot het aantal aansluitbare inwonerequivalenten (IE). Met name in gebieden waar er nog een reductiedoel is, kiest de rioolbeheerder doorgaans voor de meest rendabele projecten. Bovendien wordt in het kader van het subsidiëringsprogramma de Vlaamse subsidie afgetoet op iets meer dan 11.000 euro/IE. Ook aan de rode clusters uit het zoneringsplan, waar IBA's moeten gebouwd worden, wordt een lagere prioriteit gegeven omdat ze in het kader van de reductiedoelen slechts beperkt meetellen. Bovendien zijn niet alle rode clusters als prioritair aangeduid.

Het bekkenbestuur roept de rioolbeheerders op om samen met het bekkensecretariaat te zoeken naar een maximale integratie van deze broodnodige projecten in de planning. Aan VMM vraagt het bekkenbestuur om dit type van projecten de nodige aandacht te geven in de opmaak van het GIP, met name in die gebieden waar de reductiedoelen gehaald zullen zijn tegen 2027. Om de financiële last hiervoor niet volledig op de schouders van gemeenten en rioolbeheerders te leggen, vraagt het bekkenbestuur aan VMM om te onderzoeken of het plafondbedrag kan opgeheven worden voor dit type van projecten. Tot slot vraagt het bekkenbestuur aan VMM om relevante rode clusters (vb. permanente, vergunde bebouwing) in speciale beschermingszones als prioritair aan te duiden in het kader van de lopende herziening van de zoneringsplannen.

➤ Bijkomende afbakening van watergevoelige openruimtegebieden

In het regeerakkoord is de bijkomende aanduiding van WORC's voorzien en op vraag van het kabinet van minister Brouns werkt het departement Omgeving aan een plan van aanpak om bijkomende gebieden aan te duiden. Aangezien het merendeel van de

signaalgebieden met brouwvrije opgave via RUP, WORC of op andere wijze gevrijwaard is, is een nieuwe selectie van gebieden vereist. Op korte termijn wordt gewerkt met voorstellen die door lokale besturen of waterloopbeheerders worden overgemaakt, met de nadruk op gebieden met een duidelijke waterproblematiek en bij voorkeur ook een sterke ontwikkelingsdruk. Suggesties mogen worden overgemaakt met situering van het gebied en beschrijving van de waterproblematiek en ontwikkelingsdruk. In een volgende fase wordt een volledige screening van onbebouwde harde bestemmingen georganiseerd waar ook een overstromingsproblematiek gekend is, dat zal gebeuren in nauw overleg met andere betrokken instanties en ook dan kunnen bijkomende voorstellen aangebracht worden. Het bekkenbestuur vraagt aan de lokale besturen om potentiële kandidaat WORC's te bezorgen aan het departement Omgeving.

➤ Versnelling grondposities

Een belangrijk knelpunt in de uitvoering van heel wat projecten is het gebrek aan de nodige gronden om projecten uit te voeren, hetzij in eigendom, hetzij via samenwerkingsovereenkomst met de eigenaar. In het kader van grote projecten (vb. Sigmaphan) worden grondenbanken aangelegd, maar voor kleinere projecten is het veel moeilijker om de nodige grondposities op te bouwen. Zo wacht VMM al meerdere jaren tot Natuurpunt voldoende grond in bezit heeft langs de Grote Nete (1ste categorie) om aan structuurherstel te kunnen doen, maar zolang dit niet het geval is blijft het project on hold staan.

➤ Voorbereiding Stroomgebiedbeheerplannen 2028-2033

In 2025 start het bekkensecretariaat met de voorbereiding van het bekkenspecifieke deel Nete. Uit de toelichting die aan het bekkenbestuur gegeven werd, is er, in tegenstelling tot vorige planperiode, toen het bekkenbestuur een jaar voor de goedkeuring toch al een beeld kreeg van de concrete aanpak, is er momenteel nog veel minder duidelijkheid over vorm, inhoud en ambitieniveau.

Een belangrijke nieuwe moeilijkheid t.o.v. vroegere stroomgebiedbeheerplannen is dat de deadline van 2027 afloopt. Dit wil zeggen dat uitstel vragen voor het halen van de goede watertoestand geen optie meer is. Daarom is de strategie nu om te werken met minder strenge doelstellingen tegen 2033, incl. een tijdsplan om richting goede toestand te gaan tegen 2039. Deze zullen moeten bepaald én gemotiveerd worden per waterlichaam en per parameter.

De minder strenge doelstellingen (en dus ook het ambitieniveau) zullen o.a. afhangen van de voorgestelde acties waarvoor financiële engagementen worden aangegaan. Nu de harde deadline van 2027 wegvalt, vreest het bekkenbestuur voor een gebrek aan ambitie, temeer omdat lijkt aangestuurd te worden op een SGBP dat meer bottom-up gevormd

wordt op basis van wat lokale coalities haalbaar en wenselijk achten. Dit, in combinatie met het feit dat er nog weinig zicht is op de beschikbare budgetten (ondanks significante budgetten die vanuit de Blue Deal in het vooruitzicht gesteld worden voor 2028 en 2029), leidt tot bezorgdheid over de nodige engagementen om zo snel mogelijk tot de goede ecologische toestand te komen.

NETEBEKKEN